

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Hét évre 840 Lej
Fél évre 420 Lej
Negyed évre 210 Lej
Havonta 70 Lej

Hirdetések díjazás szerinti.
Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Buoregltiben 50 banival
több.

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Goga Oktávián

volt minisztert, erdélyi politikust, költőt és magyar remekművek román fordítóját Szászrégenben képviselőnek választották. A választás sorsát a magyar szavazatok döntötték el, a magyar szavazók küldték fel a parlamentbe Erdélyből Goga Oktáviánt. Tiszta és szabad választás volt, nyugodtan jöhetett mindenki az urna elé és Goga, amikor megbízó levelét átadja a parlament elnökségének, nyugodtan emelheti fel a fejét: a népakarat, a többség, a bizalom juttatta mandátumhoz.

Goga Oktáviánról nem kell most újból, magyar kézzel portrét rajzolni. Nem ok és cél nélkül, nem politikai szeszélyből történt az, hogy a magyar tömegek mellé álltak. A magyarság helyzete ma Erdélyben olyan, hogy meg kell ragadnia minden kezét, amelyet barát nyújt feléje. Goga Oktávián több ízben nyújtott már az eddig olyannyira félreismert magyarság felé őszinte jobbot. Az ismeretes csucsai egyezmény alkalmával elég támadásban volt része, mert a hivatalos Magyar Párttal keresett politikai érintkezést. Nagy bűn volt akkoriban egy szereplő aktív román politikusként egy kisebbséggel és még hozzá a magyarsággal érintkezést keresni. Goga sohasem csinált titkot abból, hogy szerett és becsüli a magyar szót, irást, a magyar szívet, és lelket. De megmutatta azt is, hogyan lehet azért jó román is valaki, ha mindjárt megértéssel is van a magyarság iránt.

Amikor a halhatatlan magyar Jókai centennáriumát ülték Erdélyben, Goga is odaállt az ünneplők közé. Ő költő és mint ilyen úgy érezte, hogy fejet kell hajtani a magyar zseni előtt. Goga, ez a produktív agyu költő ismeri és értékeli a magyar irodalmat és művészetet és fel tudott emelkedni Madáchig, Petőfig, akiket ő ismertett meg először a románsággal. Hogy ma már hivatalosan is tudják Romániában, hogy létezett valamikor egy Madách és Petőfi, ez kimondottan Goga Oktávián érdeme. Még emlékezhetünk jól, miniszterkorában nem kilincseltek hasztalanul előszobájában a magyar deputációk, ha tehette, igyekezett könnyíteni a magyar vállakon és nem rajta mulott, hogy nemesen értelmezték és igazi akarásai nem válhatottak mind valóra. És most a választás előtt bizalommal fordult a magyarsághoz, nyíltan és őszintén kérte támogatását. Nem jött fantasztikus frázisokkal, hanem magyarság becsületességével kérte a

magyar szavazatokat. És meg is kapta. Nem csalódott a magyarságban.

Nekünk csak nyereség Goga Oktávián képviselősege. Ugyis olyan kevesen ülnek barátaink a bucarestii parlamentben. Ugyiszólván fehérhollószámba megy

az, aki ismeri az erdélyi magyar lelket, szót, törekvést, becsületességét és őszinteséget. Goga ismeri a magyart, mert közöttük nőtt fel és mert a költő szíve nem zárkózott el soha az igazság elől. Még akkor sem, amikor az igazság magyar szájából jött!

volt hadsegéde hencgegésével és általában Ludendorff elnökjelöltségét egész Németországban nem veszik túlságosan komolyan.

Természetesen a sajtó is megindítja támadásait az elnökjelöltek ellen. A kommunista és nacionalista sajtó egyformán támadja Braun Ottót, nem is annyira politikája, mint személyisége miatt. A fő vád ellene az, hogy *a szocialista jelölt szeret és tud elegánsan öltözködni*. Most mindenfelé terjesztik Braunnól azokat a fényképeket, amelyek az elnökjelölt kifogástalanul szabott zsakettben és legújabb divatu cilinderrel fogadja a közönséget, míg egy másik fényképfelvétel drága szövetű pompás sportruhában ábrázolja őt. Bár ezek a támadások ártatlanok, de nem lehet őket figyelmen kívül hagyni, mert Ebert elnök tekintélyét is az tépázia meg erősen, hogy *egy fényképfelvétel őt rövid uszónadrágban ábrázolta és az illuziáért viccelapok a legfantasztikusabb vicceket faragták az uszónadrág német elnökökről*. A kommunisták és a jobboldaliak most *igyekeznek az elegáns Braunt ellenszenvessé tenni a rosszulöltözködő proletártömegek előtt*.

Jarres, a jobboldali jelöltje sem mement a támadásoktól. A baloldali sajtó súlyos vádakkal illeti. Azt állítják róla, hogy a ruhrvidéki francia megszállás alatt, mint duisburgi főpolgármester, ellene volt a *német felszabadító mozgalomnak*. A szocialista sajtószolgálat okmányokkal bizonyítja, hogy Jarres 1923-ban nyíltan amellelt foglalt állást, hogy *a Ruhr-területet szakítsák el Németországtól és nyíltan is az elszakadást, illetve a szeparatista mozgalom élére állott*. Jarres még nem válaszolt a súlyos vádakra. Marx személye nem áll semmiféle támadás központjában. A legtöbb esélye talán peki van az elnökségre, mert őt a nagy polgári tömegek támogatják és egy második szavazás esetén számíthat szocialista szavazatokra is.

— Ünnepek Csehszlovákiában.

Prágából jelentik: A parlament döntése szerint a következő ünnepek maradnak érvényben: új év, vizkeleszt, áldozócsütörtök, urnapja, Péter és Pál, Mária menybemenetele, Mindszentek napja, Mária szeplőtlen fogantatása, karácsony első napja. Husvét és pünkösöd hétfője, valamint karácsony másodnapját illetőleg később fog határozni a parlament. Emlékünnep: július 5, szeptember 28, július 6, május 1 és október 28.

A Magyar Párt tárgyal a kormánnyal.

A pártvezetőség Aradváros képviselőjét kérte fel a tárgyalások megindítására.

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Párt kalotaszegi tagozata — mint ismeretes — új politikai irányt szeretne kezdeményezni a Magyar Párt kebelében. Ezt az álláspontjukat legutóbbi gyűlésükön kifejezésre is juttatták. A kalotaszegi magyarok gyűlésük határozatát megküldötték a Magyar Párt központi vezetőségének is s állásfoglalásuknak gerince az, hogy a Magyar Pártnak közeledést kell keresnie a kormánnyal és általában a román közélettel szorosabb kapcsolatot kell teremtenie. A kalotaszegi tagozat álláspontját a Magyar Párt vezetősége magjévé tette és —

miután Grandpierre Emil az eddigi ügyvezető alelnök erről a tisztségről lemondott, mert sokak szerint, az ő személye volt az érdekeltek szemében a közeledés akadálya, — a pártvezetőség elhatározta, hogy összeköttetést keres a kormánnyal és e célból megteszi a szükséges lépéseket.

A párt a múlt évben megalakított bizottságát, amely a kormánnyal annak idején eredménytelenül tárgyalt, újból megalakította és a pártvezetőség Zima Tibort, Aradváros kamarai képviselőjét kérte fel, hogy a kormánnyal akár újabb tárgyalások formájában, akár másként a közeledés útját egyengesse.

Vasárnap választ elnököt Németország.

Hét jelölt áll egymással szemben. — Szocialistavezérnek nem szabad elegánsan öltözködni. — Súlyos vád a jobboldali elnökjelölt ellen.

(Berlin, március 24.) A nagy német birodalom hatalmas esemény előtt áll. Közeledik március 29-ike, az elnökválasztás napja és óriási agitáció folyik a jelöltek érdekében. A választási esélyekről még alig alakult ki pozitív kép, minden párt meglepetésektől fél. A hivatalos jelöltek a következők: Otto Braun szociálatonkivüli porosz miniszterelnök, Berlin; Heinrich Held bajor miniszterelnök, München; Willy Hellpach badeni államelnök, Karlsruhe; Karl Jarres szociálatonkivüli birodalmi miniszter, főpolgármester, Duisburg; Erich Ludendorff, szociálatonkivüli gyalogsági tábornak, München; Wilhelm Marx, szociálatonkivüli birodalmi kancellár, Berlin; Ernst Thaelmann szállítómunkás, a birodalmi gyűlés tagja, Berlin. Összesen hét jelölt.

Nem váltak be azok a számítások, hogy a kommunista-párt a maga szavazataival támogatni fogja a szociáldemokrata Otto Braun jelölését. A kommunista-párt egyébként nem egységes. Egyrésztük arra az álláspontra helyezkedett, hogy külön jelöltet kell felállítani és ez meg is történt Ernst Thaelmann szállító-

munkás jelölésében. A brémai frakció viszont arra hívja fel tagjait, hogy *a szavazásnál adják szavazatukat a jobboldali Jarres-ra*, mert ennek a megválasztása súlyos komplikációkat idézne elő és ez csak kedvezne a kommunisták céljainak. A szociáldemokrata-párt mindezek dacára is számít, hogy Braun, a párt hivatalos jelöltje mégis kap a kommunistáktól mintegy egymillió szavazatot. Ludendorff jelölése a jobboldalon nagy elégedetlenséget keltett. A volt tábornokot ugyanis a horogkeresztesek jelölték és a *jobboldali sajtó súlyos támadásokat intéz Ludendorff ellen és úgy ír róla, hogy primitív módon tulbecsüli nevének varázsát*, amikor azt reméli, hogy a horogkereszteseken kívül még más szavazatokat is kap majd. Ludendorff népszerűségét most erősen megtépázza Hindenburg tábornagy nyílt levele, amelyben nyíltan a jobboldali Jarres mellett foglalt állást. Emiatt Ludendorff táviratot intézett Hindenburghoz, amelyben súlyosan elítéli magatartását. Táviratát a következő mondattal végzi: „Az ön magatartása árulás a mi jó és igazságos ügyünkkel szemben.” Hindenburg nem sokat törődik

Közzemlére teszik

az aradi állampolgárságokat
Negyvennapos határidő a kifogások beadására.

(Saját tudósítónktól.) Arad város állampolgársági hivatala április 6-ra teljesen befejezi működését. Dr. Robu János főpolgármester figyelmezteti a közönséget, hogy április 6-ig még mindenkinél módjában van az állampolgárság iránti kérvényét a város vezetőségéhez benyújtani. A határidő letelte után a város kérvényeket többé nem fogad el és az állampolgárság megszerzése iránti kérelmeket a temesvári táblához kell elküldeni. Az állampolgársági hivatal a munkálatok befejezése után negyven napra kiügyesíti a nyilvánosság részére az igazolt és a visszautasított kérvényezőik névsorát. A negyven nap alatt az érdekelteknek joguk van a város határozatát megfellebbezni.

A londoni Messalina.

Egy férj, egy feleség és tizenkét barát. — Mit mond Denistoun ezredes a feleségéről, akit elhagyott kedvese a tulvilág küszöbén megátkozott.

(London, március 24.) Az a botrányos pör, amelynek központi-jában Denistoun ezredes, az elhunyt Carnarvon lord özvegyének második férje és az ezredes elvált felesége állanak, még mindig izgalomban tartja az angol főváros közönségét. A tárgyalás immár nyolc napja folyik és a különböző országokból megidéztet tanúk meglehetősen pikáns vallomásait valóságos csemegeként élvezzi a hasonló szenzációkat kedvelő közönség. Ami az érdekességet illeti, a tárgyalás tegnapi napja kulminációs pont volt. Tegnapi ugyanis magát az ezredest és volt feleségének egy másik szobalányát — egy francia lányt — hallgatták ki. A szobalány 1922-ben állt az ezredesnél szolgálatában, abban az időben, amikor az ezredesné egy Bolyn nevű spanyol kereskedő társaságában Barcelonában tartózkodott. Akkortájtban Cawas tábornok, az ezredesné régebbi barátja súlyosan megbetegedett s táviratilag hívta magához a barátnőjét.

Egyik távirat a másik után érkezett, de hiába tudatta a szegény tábornok a család asszonyával, hogy *élete utolsó óráit éli és hogy megégyeszer akarja látni, az ezredesné nem utazott Angliába.* Új barátja megtiltotta neki, hogy meglátogassa a tábornokot és az ezredesné, aki azt remélte, hogy a gazdag spanyol kereskedő felesé-

gül fogja venni, engedelmességet neki. Egy napon az ezredesné a következő táviratot kapta a halálközlő tábornoktól:

„Önök hamis a lelke és a szíve is. Gyűlözetesen megcsalt engem és a tulvilág küszöbén megátkozom Önt.”

Ez a távirat rettenetesen lesújtotta az ezredesné, és amikor nemsokára megérkezett a tábornok halálának híre, súlyos idegesség tünetei mutatkoztak rajta. Mintha megfogta volna az átok, mindig maga előtt vélte látni a tábornok szellemét.

Ezzel fejeződött be a szobalány vallomása és utána *Denistoun lépett a bírót emelvény elé, hogy elmondja vallomását.*

— Esküvőnk után harmadik hónapra — kezdte az ezredes — rájöttem, hogy *feleségem már házasságunk első hetében megcsalt egy kereskedővel.* Ez volt az első szeretője, vagy legalább is az első, akivel való viszonyára rájöttem. Két hónap múlva kiderült, hogy van *egy másik szeretője is.* Ekkor válasra gondoltam, de feleségem ravaszságával és ámitó tehetségével eltérített ettől a szándékomtól. *Hűsége azonban mindössze két hónapig tartott.* Ekkor azután szilárd elhatározás érelődött meg bennem, hogy *válok.* De a reputációm, különösen a hadseregben viselt állásom tartott vissza attól, hogy megindítsam a vá-

lópört és hogy ilyen módon szel-
lőztessem családi botrányomat.
Megbocsátottam a feleségemnek
harmadszor is, azután negyedszer,
majd ötödször, de hogy ne szano-
rítsam a szót, kijelentem, hogy
feleségemnek egymásután tizen-
két szeretője volt, akik miatt sor-
ban megbocsátottam neki. Belá-
tom, hogy ez helytelen volt tő-
lem, de a botránytól való félelem
erősebb volt bennem a férfiasággal.
Később már annyira szemér-
metlen lett az asszony, hogy ő
maga beszélte el nekem balléne-
seit és szívesen ecsetelte előttem
szerelmi kalandjait. Ez a helyzet
már tűrheterlen volt és végre is
megindítottam a válópört.

— Elvált feleségemnek az az ál-
lítása, hogy *katonai pályafutáso-
mat egyik szeretőjének, Cawas
tábornoknak köszönhetem, külön-
séges rágalom.* A katonai hatósá-
goknál meg lehet győződni róla,
hogy a világháború során ismét-
ten kiténtettem magam és ezért
soronkívül léptettek elő ezredessé.
Minthogy a feleségem ilyen pisz-
kos módon akar engem a világ
előtt lehetetlenné tenni, én sem ki-
méltam az ő érzékenységét és nyil-
tan kimondom, hogy mit mondott
nekem, amikor szemrehányást tet-
tem neki Messalinaszzerű életmód-
jáért. *Azért tartok szeretőket —
mondta nekem —, mert nekem
egy férfi kevés!*

Ezzel a pikáns csanatóval vég-
ződött a tegnapi tárgyalás, amely
még jó néhány napot fog igénybe
venni.

**HOGYALL
KÉREK?**

1925 március 24-én 100 lejért adtak:

- Nálunk:**
- 2.46 svájci frankot,
 - 9.08 francia frankot,
 - 34000 belöldi magyar korovát,
 - 29.75 osztrák shillinget
- Zürichben 2.4750 frankot**
Parisban 9.25 frankot
Budapestben 35,100 koronát
Newyorkban 48-25 centet

TARCA

A vérdíj.

**Emlékezés Przemysl tiszteletelő
előtti oltására.**

Írta: Balassa József.

Przemysl tíz esztendeje jutott az oroszok kezére. Mi is utban voltunk akkor Przemysl fölszabadítására. Háromszor is megkíséreltük, hogy átörjünk Radko Demitriev oroszainak frontját: nem sikerült. Abányan fogságba estek a vár átadásakor, legalább is annynyi emberéletbe kerültek ezek a felszabadítási kísérletek. Magyar ezredek jutottak fogságba a lenygel várban, magyar fiukat vittek el onnét Szibéria távoli síkjaira s magyar fiúk (dehogy is fiúk, öreg, nehézkes népfőkelők javarészt) próbálták meg az utat a Kárpátok lejtőin és a Szán jégvize hullámain át Przemysl felé. Komor, havas tél volt akkor a március: hideg és dermedt s ilyen hideg és dermedt volt akkor az emberek érzése is: valahogy idegen világ volt nekik a galíciai göröngy, a galíciai erdő s a galíciai hegy.

Idegen volt és ez is okozta, hogy a nagy háboruban ritkán született legenda... A nagy háború ritkán izgatta a fantáziákat, inkább lenyugozta s elbódította. Nem tudtak fölmelegedni a szívében, ahonnét erőt és hangulatot kap a mese. Galícia földjén is hazagondoltak az emberek a debreceni tájra, vagy Szegedre, a Tisza felé. Adjutáns voltam akkor s egy éjszaka a divíziókommandóhoz lova-

goltunk parancsokért ketten: Kónya János, békében pástiorember a Hajduságban, most Korporal és Meldereiter, káplár és lovasküldönc, vagy egyszerű magyarsággal mergeraiter meg én. Havas volt a táj, sötét az éjszaka s lassan jártak a lovak a fagyott vízmosásban. Alig szólunk egy szót is: nem voltunk ez időtájt túlságosan bizsédes emberek, se a Kónya, se én; hónapok óta volt már az ordonánckáplárom: volt időnk megbeszélni a dolgokat.

Egyszerre csak, ahogy a vízmosásból kiértünk egy havas tisztásra s még lassabb lett az utunk, mert a lovak lábai mélyen tapostak a hóban, megszólalt a Kónya, lassan, de határozottan:

— Mán én csak azt hiszöm, hadnagy ur — mondta —, anévis csak jobb vóna mögadni azt a millió aranyat, oszi! abbahagyni a háborút, mint itt tovább csinálni ezt az embörtárást. Elég vót mán belüle: egy ősz, egy tél, nem igaz? Tavaszra egyéb dőga is vóna az embörnek...

Elhallgatott. Most már rajtam volt a sor a beszédben.

— Nem aranyért folyik ez a háború, Kónya, — mondtam, mert mondani kellett és illett.

Kónya rámmézett.

— Mán akkor rosszul tuggya a hadnagy ur. Ez az, amit nem akarok mögmondani, pedig ha mögmondanék, mingyárt segiteni is löhetne a népek baján...

— Ugyan, ugye?
— Össze kéne adni a pézt, — mondta Kónya tovább csökünyösen, — mert össze is adnák. Ez se mögy ingyért, ez a sok embörélet mög municiónazarlás. Négy

krajcár egy puskagolyó és két forint egy gránát... Drága dolog s úgy lövöldözik, mintha ingyen adnák... Akkor mán jobb vóna mögadni a millió aranyat...

— Micsoda millió aranyat?
Kónya most már csak igazán rámmézett.

— Micsoda millió aranyat? A hadnagy ur úgy lösz, mintha nem tunná. Pedig tuggya, mert a standban mindönki tudta, amikor még Bécsbe vótunk, hogy háború lösz a dologbul.

— Micsoda dologbul?

— Hát abbul a millió aranybul. Mert, kéröm, ugy áll a dolog, hogy amikor negyvennyócban kitért a magyar szabadság, osztán szétvállalkoztunk a németül, nagyon mögijedt az osztik, legkivált a császárs, s izenete: küldött az orosz cárnak, hogy gyünne a segítségére. De tuggya, hadnagy ur, milyenök a népek: mindönken a maguk hasznát keresik. A cár is aszondta: jó van néme s gógor, mögyök én a magyarok ellen, de nem ingyér. Ha bajban vagy, hadd fizess. Evv millió arany ennek az ára... Így mondtta a cár szószerént a császárnak, amikor nála járt.

— Egymillió arany, — vakarta fejét a császár, — annyi péz a világon sincs.

— Majd lösz, — mondta a cár.
— Sose, uram, sose, — védeközött a császár.

— Ha nem lösz, akkor segítség se lösz, — kötötte mög magát a cár.

Igy alkudoztak, vitakoztak, imignem végre mégis mögalkudtak. Ugy alkudtak mög, hogy csak az intert köll fizetni, a kamatot,

a milliót mög lassan gyűjletti össze a császár, majd mögüzetik a népek. Azt is mondtta a cár: építsön a császár egy erős várat Przemysl alatt, közel az ő határához, hogy szemmel tartiassa s ott gyűjtse az aranyat. Ha möglösz mind a millióg, akkor gyün érte, oszt elviszi.

— Olyjtötték is az aranyat azóta, arra is köllött a sok adó. Az orosz csak nézte, nézte, hogy gyílik az irgalmatlan sok péz, s számolgatta, mikor lösz már együtt a millió. Most aztán aszondta, hogy együtt ivan: adja ki a császár, neki jár az arany mind, mert ii végzött a magyar szabadsággal. A császár mán ki is adta vóna a pénzt, de összeülték Bécsben a nagyfiútek s aszondták, nem addig van a dolog: kinlódunk, szenvedtünk népek mind, amíg összehoztuk azt a tömentelelen kincset, ott van mind a przemysli vár pincéjében, nem adjuk az orosznak, mán hogy is adnánk, gyűjön érte a cár, ha olyan nagyon akarja...

Igy mondták a nagyfejútek s azért küldték a sok ágyut, mög a sok népet a Przemyslbe. Az öreg császár csak hallgatta őket, aztán megkérdezte:

— Osztan, fiaim, ha gyün az orosz, ki védi mög a kincset, hogy el ne vigye.

Erre is mögvót a kádencia:

— Ugyan, uram, császár, micsoda? Hát a magyar... Az ii vérdija negyvennyócbul az a millió arany... Mán hogy adná oda cárnak, amikor azért kapja, amikor leigázta a szabadságát...

— Így vót ez, hadnagy ur...

„Jó a szintársulat!”

Aondja Marcus István színészeti főfelügyelő. — Előadják a Marica gróf nőt — más librettóval.

(Saját tudósítónktól.) Marcus István színészeti főfelügyelő ma délelőtt Aradra érkezett és felkereste dr. Robu János főpolgármestert, kivel tárgyalásokat folytatott az aradi színházon váratlan megszüntetéséről. A Közlöny munkatársa beszélt a színészeti főfelügyelővel, aki ezeket mondotta:

A szépművészeti minisztérium nem gördithetett akadályokat Fekete Mihály társulatának Aradról való távozása elé. Fekete azal okolta meg Aradról való kényeszerű távozását, hogy a közönség nem támogatja kellőleg társulatát és további fennmaradása a társulat tagjainak anyagi romlását idézné elő. A minisztérium kénytelen volt megadni az engedélyt a távozásra, mert több száz ember egzisztenciája forog kockán és ezért nem vállalhatja a felelősséget. Részemről Fekete társulatát a mai viszonyokhoz mérten jónak tartom és kizárólag a közönség kiszámíthatatlan szélsége az oka annak, hogy a társulat igen gyakran üres házak mellett játszott. A színházi kultúra válságát a háború által előidézett társadalmi eltolódások idézték elő és kiváló lélekbuvárnak kell annak lenni, aki, ki tudja kutatni a közönség tartózkodásának okát a színházzal szemben. A gazdasági konszolidáció mellett várjuk a lelki konszolidációt, amely megteremti a művészet igaz szeretetét.

A „Marica grófnő” betiltásáról beszélt ezután Marcus István: — A betiltott operettnök csak a zenéjét ismerem, amelyet szépek és értékesnek tartok. A szerzők a librettó megírásánál nem számítottak arra, hogy egy ember sem engedheti meg, hogy saját házában lekicsinyelje. Tudomásom szerint a zenéhez egy bucuresti író új librettót írt és ezt adják elő a bucuresti színházban. Valószínűnek tartom, hogy ezt az új szöveget magyarra lefordítják s akkor semmi akadálya sem lesz a „Marica grófnő” előadásának.

— Visszatér a parlamentbe a magyar ellenzék. Budapestről táviratozzák: A „Mai Nap” című lap, amely a demokratikus blokk hivatalos lapjának tekinthető, mai számában azt fejtegeti, hogy a nemzetgyűlésen jelenleg olyan fontos törvények állanak elintézés alatt, amelyek arra készítik a passzivitásban levő ellenzékot, hogy további távolmaradását vegye fontolóra. A lap szerint már meg is indultak a tárgyalások a kormány és a passzív ellenzék tagjai között, azonban nem közeledésről vagy megalkuvásról van szó, hanem arról a modus vivendiről, amely lehetővé teszi az ellenzéknek a parlamentbe való visszatérését.

Goga győzött Szászrégenben.

Harminckilenc szótöbbséggel képviselővé választották. — Liberális párti szenátort választottak Gorjon.

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium által kiadott hivatalos kommuniké szerint Goga Octavian 3414 szavazattal a szászrégeni kerület képviselőjévé választották, Voicu Nitescu nemzeti párti jelölttel szemben, aki 39 szavazattal kevesebbet kapott. A régi királyságbeli gorji kerület szenátorává pedig Petrescu liberális választották meg 4454 szavazattal Dobrescu nemzeti párti 2114, Voicescu parasztpárti 3680 és Petrovici averescanus 3535 szavazatával szemben.

A választásnak érdekes politikai eredménye van. Goga Oktavian megválasztásában jelentős részük van a magyar szavazópolgároknak is, akik hivatalosan is

támogatták a néppárti jelöltet. Ez volt a formális erőpróbája a magyarság szervezettségének. A magyar párt központi vezetősége teljesen szabadkezettel engedett a választásra a szászrégeni tagozatnak és ez a csoport nyíltan Goga mellé állt. A néppárti vezér megválasztása a parlament mai életére lényeges változást nem hoz, mert hisz a liberális párt olyan túlnyomó többséggel rendelkezik, hogy egy ellenzéki képviselő újabb megválasztása nem okozhat zavart. A választás azonban fényes dokumentuma annak, hogy ha szabad és tiszta a választás, akkor a fegyelmezett magyar tömegek mindenütt eldönthetik a választás sorsát.

Mária királyné modellt ül...

Érdekes epizódok a sinajai és cotroceni királyi kastélyokból. — Kara Mihály szobrászművész az udvarnál. — Ferdinánd király régi emlékei Budapestről.

(Arad, március 24.) Kara Mihály, a Nagyváradon élő kitűnő szobrászművész most műveiből gyűjteményes kiállítást rendez az aradi Kulturpalotában. Kara készítette a váradi király- és királyné-szobrot, megmintázta az egész uralkodó családot, akikről több abszolút művészi értékű reliefje és plakettje van. A tehetséges szobrász közel három esztendőn át több ízben és huzamosabb ideig tartózkodott a sinajai, cotroceni és bucuresti királyi kastélyokban és művészi tevékenysége alatt alkalma volt az udvari etiketten túl is érintkezni az uralkodócsaláddal. Impressziói ma is frissek, közvetlenek, érdekesek, uralkodó, királyné, trónörökös, hercegnők, udvari népség életét tükrözik vissza.

— Mária királyné a legdisztintíváltabb és legelőkelőbb, de emellett a legközvetlenebb aszszony is, akit eddig csak életemben láttam — mondja Kara Mihály. — Hat hétig mintáztam a felséges modellt, naponként fél 11-től 1-ig. Hosszu görög peplumban állt előm és hogy a különböző színekből kiválaszthassam a legstílusosabbat, mindennap más színű peplumban jelent meg. Láttem fehér, fekete, narancssárga, lila és bíborvörös ruhában. Később az egyik ilyen görög ruhát nekem is ajándékozta. A mintázás alatt a legközvetlenebbül diskuráltunk. Semmi fesztelenség, etikettszertiség, a legközvetlenebb diskurzus. Csak csodálni tudom azt az előkelőséget, ami egész lényéből kiárad. Elmondok egy érdekes epizódot. A sinajai kastélyban, ahol külön lakosztályban laktam, velem volt egy nagybányai parasztnő, aki szakaszvezető volt a váradi ezredben. Segített nekem agyagot gyúrni és

hordozta az állványokat. Egyszeren vágya volt, hogy beszélhesen a királlyal, vagy a királynéval. Kérdezte mindig tőlem, hogy miként viselkedjék, ha véletlenül a király megszólítja. Megmondtam neki, hogy mereven tisztelegjen, mint a katonának. Egy ízben lement a gyönyörű parkba, leült egy padra, tudta, hogy a királyné mindennap arra megy, nem kerülheti őt el. És tényleg jött Mária királyné. Amikor a katona elé ért, az hirtelen felállt a padról, keresztet vetett magára és kissé ijedten mondotta: „Éljen a királyné!” Mária királyné először meglepődött, majd jót kacagott, amikor látta, hogy a katona keresztet vet magára. A kezében volt egy friss ibolyacsokor, odaadta a katonának. Talán még most is őrizi oahaza az imakönyvében a legény...

— Amikor fia, Károly trónörökös visszajött indiai utjáról, a királyné odavolt a boldogságtól. Én a műteremben dolgoztam, egyszerre csak kipirult arccal bejön hozzám a felséges anya szép-szál fiával és mellőzve minden etikettet, örömtől csillogó szemekkel mondotta nekem:

— Herr Kara, hier ist mein Sohn! ...

— Ferdinánd király is többször ült modellt nekem. Végtelen szeretetreméltó ember. Rengeteg diskuráltunk, sokat mesélt fiatal-ságáról, de óvatosan elkerült minden olyan diskurzus, amelynek csak a legkisebb politikai vonatkozása is lehetne. Kedves, derűs epizódokat mondott el berlini és müncheni életéből. Nagyon jól ismerte Menzel tanárt, az elhunyt világhírű német festőt, Stuck tanárt és a többi nagy német nevet. Résztvevett kedélyes művész-összejöveteleken és elmondotta, hogy a ma szereplő német hírességek közül többen osztálytársai

voltak. Áradozva mesélt Budapestről, ahol trónörökös korában sokat volt. Ismeri jól a Városligetet, így is mondta mindig: Ich war mehrmal im schönem Városliget. Nagyon tetszett neki a Gerbeaud, az Opera, a körutak, egészen meglepődtem, hogy oly jól ismeri Budapestet. Ismerte Beniczurt, Munkácsyt, a magyar piketúrában meglepően tájékozott.

— Károly trónörökös, amíg mintáztam, mindig fogadott. Csöppet sem zavarták őt a különböző deputációk vagy politikusok. Sokat mesélt indiai utjáról, a tengeréről, vadászatokról. Nagyon szimpatikus és derűs férfi s szenvedélyes dohányos, egyik cigarettát a másik után szívta. A hercegnők közül Elisabeta a későbbi görög királyné volt a kedvenc. Kissé zárkózott természetű, az izlése rendkívül fejlett, valóságos művészi lélek. Ha köztem és a királyné között művészi kérdésekben véleményeltérés volt, rend szerint ő volt a döntőbíró. Maria hercegnő éppen ellentéte. Engedékeny, diskurálni szerető és az életnek örülő fiatal leány benyomását keltette. Rendkívül érdeklődött munkáim iránt, valóságos előadásokat kellett neki tartanom a szobrászatról és a különböző technikai eljárásokról.

Mondhatom, életem lecsobb emléke az a három esztendő, amikor az udvarban élhettem. Mária királyné annyira figyelmes volt hozzám, hogy amikor eljött a váradi szoborleleplezésre, otthagytta az ünnepséget és eljött a műtermembe — visszaadni a sinajai vizitét.

Tengeri háborúra készül Anglia.

Kiépítik az indiai hadikikötőt.

Londonból táviratozzák: Az alsóház mai ülésén a tengerészeti költségvetés vitájának során Macdonald indítványt terjesztett elő, amelyben ellenezte a szingaporel hajóhadtámaszpont kiépítését. Az indítványra Robert Borne kijelentette, hogy Japán serényen dolgozik területe egyes pontjainak megerősítésén, amire többet költ, mint amennyibe a szingaporel építkezés kerülne. A hajóhadtámaszpont kiépítésében azonban Japán nem látthat kihívást. Új háború esetén a nagy hadihajóknak támaszpontja van szükségük, mert Anglia akkor már nem lenne olyan kedvező helyzetben, mint amilyenben Németországgal szemben volt. Az alsóház végül is Macdonald indítványát elvetette és a tengerészeti költségvetést elfogadta.

SPORT

O Hakoah—ATE barátságos jellegű footballmérkőzés ma délután 4 és fél órai kezdettel az óvártéri sport telepen. Előzőleg két és fél órai kezdettel a Glória CFR csapata játszik a 93-ik gyalogezred footballcsapatával.

Üzenetek az oszlopon

A multkoriban megálltam a hirdető-oszlop előtt. Egy plakátot akartam meg nézni. A plakátot nem találtam meg, ellenben egy mozhirdetés fehér szegélyén ceruzával írt mondatot fedeztem fel. A mondatot szó szerint, hü helyesírással közlöm:

Juliska már váratal megint egy óra hosszat holnap újra itt lesz Pista.

Ekkor vettem észre, hogy a hirdető-oszlopon körülbelül olyan magasságig, ameddig csak egy emberi kéz felérhet, körülkörül a különböző plakátok fenéren maradt részein, ahol nincs nyomtatott betű, se rajz, csak üres fehérség: csupa akombákomi írás feketélik. Ceruzával rótt sprok, nőies, férfias, részben gyerekes írással. Ilyeneket olvastam:

Szerdán újra itt várom délután ötkor Malvin.

Aztán:

Mama beteg most nem jöhetnek egy ideig. S.

Véül:

Ugy látszik köztünk vége mindennek hát így iss jó. György.

Hát bizony jó is, kedves György ur, hogy vége mindennek, mert aki az is szócskát két s-sel írja, az megérdemli, hogy szakítsanak vele. De eltekintve György ur panaszától, nagyon érdekesek ezek a kis üzenetek és levélváltások.

A hirdető, akik drága pénzt fizetnek ezeken az oszloponokon minden centiméternyi helyért, nem is tudják talán, hogy a hirdető-oszlopok publikumának sorában minden második — szerelmes. Már pedig a szerelmes ember: szórakozott, a szórakozott ember nem olvas plakátot, hanem türelmetlenül sétál fel és alá az oszlop előtt, ahol találkoznak kell lennie és sas-szemekkel ürképszik jobbra-balra: jön-e már az imádott? Ha nem jön: akkor még kevésbé érdemesít elolvasásra a plakátot, legelőbb helyet keres rajta egy szemrehányó, vagy szerelmes üzenetnek. Így lesznek a hirdető-oszlopokból szerelmi oszlopok, valósággal inkább szolgálván a szerelmesek mint a hirdető érdekeit. A romantika télen beköltözött a liget padjairól és a galyak fának kergéről ezekre a hirdető oszlopokra. A pad-támlákba vésett feliratok, hogy „itt tilt egy megtört szív“, a plakát-szégyen így módosul: „itt vár egy megtört szív.“ Hiába várt. A várakozó szerelmesek azonban szeretnék panaszkodni, elpanaszkodni hát a bajukat a — hirdető oszlopoknak. Az részvétel hallgatja meg a bántódott, helyet is ad keservének és Harry Piel és az egyéb mozhirdetések hatalmas és színes plakátképei mellől szerény, kis névtelenek panasza dalolnak felénk, nem jött el, vártam, sőt egy nyíllal átszurt szívnek is marad még hely a panasz alatt.

Kedves, tavaszi felfedezés ez és bevallom, mióta az első üzenetet olvastam, minden hirdető-oszlop előtt megállok és megnézem: mit üzengetnek a fiatalok? Meg kell állapítani, hogy az ifjú/hölgyvilág nagyon pontatlan ebben a városban, mert mindenféle panaszok, olvashatók későjövés és elmaradás miatt. Azonkívül az ifjak néha igen illetlenül és gorombán irnak, ez nem helyes.

Tanulmányutam folyamán különben egész véletlenül néhány plakátszöveget is elolvastam és egy Qilette pengő köszörős és egy harisnyafejlesztő intézet en nek köszönhet, hogy felkerestem őket. Ezzel a kijelentéssel a hirdetőket akarom megnyugtatni. Nem ártnak nekik a szerelmes levelek, Söt. Miank olvas tam el plakátjukat.

Éségzavargások Oroszországban.

Szentpétervárról táviratozzák: Az oroszországi nagy gabona-tápany következtében a pékek nem tudnak elég kenyéret sütni. Különösen Pétervár és környéke érzi a kenyérlátnyt. Egyes városrészekben az éhezők megrohanták és kifosztották a pékházakat. A rendőrség és a katonaság fegyverhasználat segítségével osz lattn szét a zavargókat.

„Átkozott szenvedély rabja.”

Három évi fegyházra ítélték egy szélhámos albárot.

(Berlin, március 24.) Az itteni törvényszék most foglalkozott Hacker Ottó kereskedő bűnügyével, Hacker Ottó régen volt kereskedő, néhány esztendő óta nem üzi többé ezt a becsületes foglalkozást. A konjunktúra letűnése után elhatározta, hogy nem fog többé dolgozni, ehelyett az elegáns divatszalonokat látogatta. — Báró Hammer Ottó vagyok, — így mutatta be magát a divatszalon tulajdonosa előtt — a fele ségem számára szeretnék bundát és kosztümöket vásárolni, itt ad-tunk egymásnak találkozót, de úgy látszik, még nincs itt a báróné, ha tehát megengedi, megvárom...

A főnök hódolattal hajolt meg a rendkívül elegáns és biztos fellépésű ur előtt, helyet kínálta meg s azt válaszolta, hogy a báró ur csak várjon mindaddig, a míg a báróné megérkezik.

— Köszönöm, — válaszolta a báró — nem ülök le, ugyanis sokat ültem, inkább állok, hiszen a feleségem ugyanis mindgyárt jön...

Gyakran két óra hosszat is várt s ennek az időnek lefele után hosszankodva így szólt a főnökhöz:

— Ugy látszik, a báróné elkésett valahol; de én nem várhatom tovább, sürgős ügyek várnak elni tésésre és ezért arra kérem, legyen olyan szives, ha jön a báróné, mondja meg neki, hogy én mostanig vártam, de tovább nem várhatom. Majd holnap megint idejövünk és akkor elintézzük a dolgot.

— Oh, kérem, — háflongott a főnök — ahogy méltóztatik parancsolni...

A báró eltávozása után az eladónok rendszerint észrevették, hogy egy-egy értékesebb kosztüm, vagy ruhadarab eltűnt. Eleinte nem gyanakodtak a báróra, csak amikor az egyik divatszalon után a másik jelentkezett a rendőrségnél és valamennyi a „báró“ fortélyát adta elő, akkor bizonyosodtak meg, hogy a tolvaj nem lehet senki más, mint a „báró.“ Legutóbb ismét beállított a divatszalonba.

— Báró Hammer Ottó vagyok, — s elrecitálta a mondókáját.

A kereskedő úgy tett, mintha nem gyanakodnék és azt válaszolta kérésére, hogy foglaljon helyet, várja meg a bárónét. De nyomban utasítást adott az egyik eladó kisasszonynak, vigyázzon jól a báróra, mert bizonyos, hogy itt is rosszban őrli a fejét. Alig nézeit szét a „báró“ ur, lélekszakadva állított be oda egy másik divatszalon tulajdonosa — aki, úgy látszik, nyomon követte — és amikor megpillantotta a bárót, hangosan kiáltozni kezdett:

— Ez az, ez a tolvaj, tartóztassák le!

A báró indignálódva tiltako-

zott a gyanúsítás ellen, de a rendőrség rem hitt szavának, s leartóztatta. Később megállapították, hogy Hacker Ottó a neve s hogy valóban elkövette a lopást. A törvényszéki tárgyaláson Hacker Ottó ismét felháborodva tiltakozott a lopás vádjá ellen.

— Kissé csendesebben, — szólt rá az elnök — hiszen megtalálták magánál a lopott kosztümöket és bebizonyult az is, hogy a lopott holmikar eladta.

A báró félresimította homlokáról dus haját és kétségbeesett niozduhatott tett.

— Ismét hangsúlyozom, hogy nem loptam — mondotta emelt hangon — és hogy nem vagyok tolvaj. Igaz, hogy női kosztümöket találtam utam, de ennek az a magyarázata, hogy átkozott szenvedély rabja vagyok... Az a perverzitásom, hogy szeretek szá kónokba járm és határtalan örömmel telik abban, ha a próbakisasszonyokat nézegetem. Amikor azután hosszabb időt elgyönyörködtem bennük, leküzdhetetlen vágy támadt bennem, hogy azt a toalettet, amely rajtuk volt, vagy ha azt nem lehet, akkor legalább ahöz hasonlót, kezembe fogjak és magamhoz szorítsak. Ez volt az oka annak, hogy a selyemkosztümöket magamhoz vettem, de ismétlem, én nem vagyok tolvaj.

A különös védekezést nem hitt te el a bíróság. Hacker Ottót három évi fegyházra ítélté.

Talált „kincs.”

Erdekes feljelentés egy inasgyerek ellen.

(Saját tudósítónktól.) Nem mindennapi ügy foglalkoztatja az aradi rendőrséget. Egy előkelő aradi hivatalnok már hosszabb idő óta vásárol egy ismert aradi csemegekereskedésben. A vásárlás „könyvre megy“, valahányszor a hivatalnok vesz, beírják szokás szerint a könyvbe és a hivatalnok havonta egyenliti ki számláját. Ma délelőtt is megjelent a hivatalnok az üzletben, apróbb bevásárlásokat eszközölt, majd eltávozott. Utközben elvesztette a bevásárlási könyvet, amit azonban nem vett észre és így nyugodtan hazament. — A könyvet egy inasgyerek találta meg, aki látta, hogy az milyen célt szolgál és elhatározta, hogy a talált könyvet felhasználja. Elment az üzletbe és körülbelül 2000 lej értékben csokoládét, bejöttet, cukrokat és más nyulánkságot vásárolt össze. Amikor megkérdezték, hogy minek az a sok édesség, kijelentette:

— A nagyságos urnak ma van a születésnapja és nagy uzsonna készül.

Gyanútlanul kiszolgáltatták a kért nyulánkságot és az inasgyerek fogta a csomagot és eltávo-

zott. Körülbelül egy óra múlva az üzletbe beállított a hivatalnok és megkérdezte, vajon nem felejtene-e ott a könyvecskét, mert sehohsem találja. A tulajdonos és a szegédek természetesen a legnagyobb meglepetéssel fogadták ezt a kijelentést és elmondták, hogy egy órával előtte volt ott az inas, aki a születésnapj ünnepélyre nagy bevásárlást eszközölt. A hivatalnok feljelentést tett az ismeretlen kitérű inasgyerek ellen és most a rendőrség kutatja az anyenc „becsületes megtalálót.“

SZÍNHÁZAI MŰVESEI

* Az aradi téli színház e heti műsora: Szerdán: Délután fél 3-kor Nótás kapitány, operette, Zilahy Irén és Misoga László bucsuja. Fél 6-kor Kis muszkák, vigjáték, Fekete Mihály és a drámai társulat bucsuja. Fél 9-kor Postás Katica, operette, Lengyel Irén és Szücs Laci bucsuja. Utolsó előadás.

* Az aradi Thália-kabaré igazgatósága reprizre tűzte a „Lujza nem akar“ című bohózatot, amelynél szellemesebb, ötletesebb, kacagtatóbb darabot még nem játszottak Aradon. Finom kis életkép Zilahy Lajos „A falu bolondja“ című aprósága, amelyben L. Kiss Mariska és Nádassy Ernő művészt produkált.

Szép Helena a pesti francia követségen. Budapestről jelentik: Érdekes esemény van Budapesten készülőben. A budapesti francia követségén áprilisban előadják Offenbach Szép Helenáját és felkérték Péchy Erzsit, hogy vállalja el a címszerep eljátszását. Péchy Erzsik készsége: vállalkozott rá, hogy résztvesz az előadáson, amelyet gróf Bánffy Miklós rendez, aki egyébként játszik is a darabban és pedig Calchas szerepét. Meneleaus szerepét gróf De Robin játsza.

* A színházszintársulat bucsueelőadásai. Fekete Mihály színészei a mai szerdai nappal egy időre bucsut mondanak Aradnak. Az ünnepre és a bucsuzásra való tekintettel három előadást tart a színház és pedig fél 3 órakor a „Nótás kapitány“ kerül színre, azzal az érdekes vállalkozással, hogy Hohenau grófnő szerepét a beteg Lengyel Irén helyett Auer Kató fogja eljátszani. Ez az előadás egyébként Zilahy Irénnek és Misoga Lászlónak bucsuja lesz. Fél 6 órakor a szezon egyik legnagyobb siker aratott vigjátékújdonúsága, a „Kis muszkák“ megy. Gerő szerepében Fekete Mihály színházigazgatóval, az igazgató, Fekete Irén és a drámai társulat bucsujával. Fél 9 órakor a nagysikerű „Postás Katica“ játszák a premíer szereposztásában, Auer Kató és Szücs Laci bucsujával. — Csütörtöktől már Temesváron játszik a szintársulat, ahol a Nótás kapitánnyal kezdik az előadásokat.

* Békei—Szalay tanítványok hangversenye április 5-én délután fél 5 órai kezdettel a Fehér Kereszt nagyszínházban. Jegyek Oláhnál.

Nyomavesztett Kardos Bélának.

A budapesti rendőrség nagy apparátussal, de hasztalan keresi az eltűnt nagykereskedőt. — Lázás hajsza egy titokzatos autó után.

(Budapest, március 24.) A budapesti államrendőrség nagy eréllyel, de kevés eredménnyel folytatja a nyomozást a titokzatos módon eltűnt Kardos Béla miskolci vasnagykereskedő ügyében. A kereskedő már kilenc napja tűnt el nyomtalanul és mindekkig semmi pozitív nyom nem merült fel. Az államrendőrségen számos bejelentés történt, a kutatás meg is indult, de a nyomok mind hamisaknak bizonyultak.

Mint ismeretes, Kardos Béla eltűnése napján, délután hat óráig tárgyalt a csepeli Weisz Manfred irodában. A nyomozás során aztán jelentkezett az Astoria-szálloda egyik szobapincére, aki elmondotta, hogy a kereskedő hat óra után uzsonnázott a szállodában. Tiszta gallert és nyakkendőt vett fel, majd uzsonnát kért. A pincér határozottan emlékszik, hogy Kardos még kijelentette: — Siessen az uzsonnával, mert sürgős dolgom van. — A kereskedőnek hat óra utánra volt találkaja egy nádor-uccai tőzsdebizományossal, oda azonban már nem jutott el. A szomszédban levő Gerbeaudnál süteményeket, egy élelmiszerüzletben pedig felvágottat vásárolt. — Ugyanis előzetesen megbeszélte ivérével, hogy Erzsébetfalvára megy édesanyja meglátogatására, onnan pedig a Fővárosi Operettszínházba mennek a „Halló Amerika” revüt megnézni. Mivel neki akart időt veszíteni, kijelentette, hogy ne készítsenek vacsorát, majd hoz magának. Ezek az adatok teljesen kizárják azt, hogy Kardos esetleg öngyilkosságot követett volna el.

A titokzatos urihölgy.

Érdekes vallomást tett a rendőrségen Drót miskolci kereskedő. Elmondotta, hogy nemrég ő is Erzsébetfalván járt egyik rokona meglátogatására és amint a főváros felé tartott, az erzsébetfalvai villamos megálló közelében egy csinos, rendkívül elegánsan öltözött hölgy szólította meg. Elmondotta, hogy egy közeli kávéházban rokonai és ismerősei várják, azonban nem szeretné az utat egyedül megtenni és megkérte a kereskedőt arra, hogy kísérje el. A kereskedő eleget tett a hölgy kérésének és elkíserte. A hölgy még arra kérte, hogy várja meg, amit Drót szintén teljesített. Néhány perc múlva kijött a hölgy, bosszankodni látszott és azt mondta, hogy ismerősei nem ebben a kávéházban várták meg. A csepeli hid felé mutatott és megkérte a kereskedőt, hogy kísérje el oda is. Drót azonban udvariasan kijelentette, hogy sürgős dolga van és nem teljesítheti a kérést. Erre a hölgy eltávozott, távozása előtt azonban mosolyogva megjegyezte: — Talán csak nem fél ölem? Hiszen nagyon is tetszik nekem, mert nagyon csinos ember. A kereskedő semmi fontosságot nem tulajdonított a kalánynak, amely csak Kardos eltűnésekor jutott ismét eszébe.

A titokzatos autó.

Az eltűnéssel kapcsolatban Miskolcra is érkeztek érdekes ada-

tok. Irtnak már arról, hogy Kardos Béla miskolci villája előtt az eltűnés előtt autó állott meg és két ismeretlen férfi és két hölgy be akart jutni a villába. A házmester ezt nem engedte meg, mire az autó elrobogott. Később ismét visszajött az autó, ezúttal csak a két férfivel és újra be akartak jutni. Ez azonban megint szintén nem sikerült. Az egyik férfi a házmesternek kijelentette, hogy gróf. Az autóról megállapították, hogy E 20096. számu és eredetileg egy Székesfehérvár melletti földbirtokos tulajdonát képezte. Az autót később a miskolci Ib-lauer-garázs vette meg és bér ellenében kikölcsönözte. Kardos eltűnése előtt az autót két ismeretlen ur kölcsönözte ki a garázból egy heti időtartamra. Ugyanezt az autót az Astoria előtt is látták

az eltűnés napján. Ez látszik a legpozitívabb nyomnak s a titokzatos autó után nagy apparátussal folyik most a nyomozás.

Nemzetközi kutatás.

Megirtuk, hogy egy Milán Jánosné nevű asszony látta, amint két ismeretlen fiatalember péntek re virradó hajnalban csomagokat dobott a Dunába a Ferenc József-hídról. Felmerült Pesten az a gyanu is, hogy valami összefüggés lehet Kardos eltűnése s a csomagdobálás között. A rendőrség elrendelte a nyomozást, azonban a feltevést fantasztikumnak tartják. A nyomozás elősegítésére farkaskutyákat is segítségül vettek és az összes magyarországi és külföldi mozgósítványokban Kardos Béla fényképét fogják vetíteni. Ezzel remélik, hogy talán így akadnak nyomra. Kardos Géza dr. aradi gyermekorvos, az eltűnt Kardos Béla öccse ma visszaérkezett Budapestről; beszélünk vele s ő mindenben megerősítette a fenti híradásainkat.

Felgyógyul Mexicó excsászárnéja.

Brüsszelből táviratozzák: A Közlöny is megírta, hogy Sarolta mexikói excsászárné súlyosan megbetegedett. Ma délelőtt küldött távirati értesítések szerint a császárné hosszas szenvedés után elhunyt. A halálhírt tartalmazó táviratokat azonban később megcáfolják és hangsúlyozzák, hogy a 85 éves excsászárné állapotja állandóan javul s remélik, hogy rövidesen felgyógyul.

Teljesen elejtették Cuzát.

A lemondott jasi-egyetemi tanárok ügye.

(Bucuresti, március 24.) Cuza professzor ma táviratot intézett az ügyében kiküldött fegyelmi bizottság elnökéhez, hogy minél előbb folytassák le a vizsgálatot, mert lemondására való tekintettel igazolni akarja magát az ellene felhozott vádak alól. A fegyelmi ügyében elrendelt tárgyalást a kituzott időpontban megtartják. — Dragomirescu, a jasi-egyetem lemondott tanára hír szerint a szenátus mai ülésén interpellációt intéz a közoktatásiügyi miniszterhez a lemondását megelőző körülményekről és annak elfogadásáról. Értesülésünk szerint a közoktatásiügyi miniszter azonnal válaszol az interpellációra és

ki fogja jelenteni, hogy a kormány hajlandó a lemondásokat. Cuza professzor lemondásától eltekintve, meg nem történnék tekinteni.

A jassy-egyetemi válság különben meglehetősen furcsa helyzetet teremtett. A lemondott tanárok katedrája egyelőre még nincsen betöltve és a diákság, amely most rendszeresen akarja hallgatni az előadásokat, nem tanulhat, mert nincsen kitől. A diákok, hogy félévüket el ne veszítsék, most levélben fordultak az ország valamennyi egyetemi tanárához s kérik, járjanak közbe abban az irányban, hogy a jogi kar lemondott tanárai térjenek vissza katedráikhoz.

Megverték a „girl”-t.

Érdekes színházi, illetve kulisszámögötti affér egy budapesti színházban.

(Budapest, március 24.) Pikáns, a kulisszák mögött lejátszódott esemény foglalkoztatja Budapest színházi közönségét. Mint ismeretes, a „Halló Amerika” című revüoperettben, amelyer a Fővárosi Operettszínház játszik, szerepel tizenhat valódi angol „shawl-girl” is, akiket egyenesen ennek a darabnak kedvéért hozattak Londonból. A girlökök egyikének, Collins Lalának szóváltása támadt. Halmay Tiborral, ki a táncoskomikus szerepét játsza a darabban és Halmay a végén az angol lányt felpofozta. A különös eset híre természetesen azonnal elterjedt a színházban és a tegnap esti előadás ennek a hatása alatt folyt le. Halmay még előadásközben elhatározta, hogy bocsánatot kér az angol nőtl. Előadás végén azonban, mielőtt Halmay szóhoz jutott volna, mind a tizenhat angol girl

nekiesett a népszerű táncoskomikusnak és a szó szoros értelmében elverték. Halmay Tibor az eset előzményeként elmondotta, hogy a konfliktus azért következett be, mert Collins Lala kérte őt, hogy menjen vele előadás után a Parisien Grillbe, amit ő elhárított magától. Erre az angol nő csapkodni kezdett öltözőjében, mindent a földhöz vadosított, majd kétszer pofonította Halmayt, aki azért támadt izgalomban követte el a gyengédtelenséget. Maly Gerő, aki a jelenetnek szemtanúja volt, kijelentette, hogy megérti Halmay cselekedetét, mert az angol hölgyek, — akik különben a pesti táncosnők 2 milliós fizetésével szemben 14 milliót kapnak fejenként, — tényleg kihívóan viselkednek, mert azt hiszik, hogy ők az angol kultúra és világhatalom

letéteményesei. Az ügy különben „családi” ügynek tekinthető, mert a sértett hölgy és Halmay között bizalmas viszony állott fenn. Halmay egyébként elveretése után mégis csak bocsánatot kért Collins Lalától.

HIREK

Férfidivat.

A férfiak tavaszi divatjában a kemény galléron és a kalapon van a hangsúly.

(Páris, március 24.) A francia főváros úridivat-szalonzai már kész tervvel várják a tavaszt. Ez időtájt már át is mennek a közutakba a kialakuló divat főbb vonásai. Ime:

Jól öltözött férfi számára az évek hosszú során át benyelmes puha gallér az idén végleg megszűnt. Színes vagy fehér puha inghez, sőt selyemhez sem lehet már az ing saját gallériát viselni. Ez az egyik novum. A másik meg az, hogy a férfi toalet kiegészítő része, a kalap sohasem mellőzhető. Sötét ruhához a fekete vagy sötétzöld, világos ruhához a drapp árnyalatú kalap elengedhetetlen. Már tavaly is utána fordultak Párisban annak, aki kalap nélkül talált az uccára menni. Mindenki azt hitte, hogy az illető elvesztette a kalapját. Az idén a divatrevík direkt fényűzést csapnak a mérsékelt karimájú kalapokból. A ruhák uralkodó színe a schotis. Diszkrét kockás szövét a divat. A nyakkendő puha pulin anyag, a Mah-Yong játék kínai figuráinak díszítésével. Fontos kellék a félcipő. A magasszaru cipő teljesen kiment a divatból, ahová elegáns férfi csak hosszú harisnyát viselhet.

A divat az éjszakai pihenést is megregulázta: a hálóing meghalt s kizárólag pijamában alhat az a férfi, aki ad valamit a jóízűre. Természetesen nem holmi drága selyem pijamákról van szó, hanem a polgári viszonyoknak megfelelő olcsó anyagból, ami egy jó hálóingnél nem is kerül többé.

— Lapunk legközelebbi száma a szerdai egyházi ünnep miatt pénteken reggel jelenik meg.

— A közigazgatási reform. Bucurestiből jelentik: A szenátus éjjeli ülésén folytatták a közigazgatási reformról szóló javaslat részletes vitáját és megszavazták a közoktatási tanács tagjává neveztek ki.

— Egy aradi igazgató kinevezése. Suciu Vasilt az aradi fiú- és leánykereskedelmi iskola igazgatóját királyi dekrétummal öt évi időtartamra a közoktatási tanács tagjává neveztek ki.

— A bucuresti nagy utlevélanama. Bucurestiből jelentik: Az ifjúi törvényszék tegnap megkeresést intézett az igazságügyi miniszterhez, kérve Franasovici Richard volt belügyi államtitkár mentelmi jogának felfüggesztését.

— Felhívás a fűdőbériökhöz. Aradváros méreői hivatala értesíti az érdekelteket, hogy a Neptun fürdő kabinait a régi kabinbélők részére április 5-ig fentartja.

MODELL színeskönyv blúzok ruhák
„ROYAL”
Arad, Minorita templommal szemben.

Papír és Iroszeres
Sándor Hirtőlódában, Arad. 1919

„Sose voltam Pödör szeretője...”

Balázs Gizi elmondja, hogy viselkedett Pödör Gyula egy nappal a gyilkosság előtt és egy nappal a gyilkosság után.

Balázs Gizi, szöke pesti nevelő... Itt ül velem szemben és fölbuggyanó sirással hajtogatja: „Tönkretették az életemet!” Balázs Gizit azal gyanúsították, hogy Pödör Gyula szeretője és cinkosa volt. Nagyon sóhajt, azután lassan beszélni kezd:

— Tavaly ősszel ismerkedtem meg a Gyulával. A Rákóczi-ut 59. számú házában voltam akkor nevelő. Ugyanannál a családnál szolgált abban az időben Gonda Mariska is, a Bolla barátnője. Általuk ismerkedtem meg Gyulával, aki Bollával együtt gyakrabban feljött és Narcisát Gyula néven mutatkozott be nekem. Szerény, szolid fiatalembernek látszott. Azt mondta, elektrotechnikus az Elektromos műveknél. Soha nem gondoltam róla, hogy más foglalkozása is van. Mindig nagyon szegényesen öltözött, egy ruhában láttam állandóan, még arra is én varrtam föl a gombokat. Mostanában tudtam csak meg, hogy más sok előtt elegánsan is szokott mutatkozni. Udvarolni kezdett nekem. De mindig nagyon tisztességesen és komolyan viselkedett. Panaszkodott, hogy árva fia, és azt akarta, hogy a felesége legyenek. Sose voltam a szeretője...

Decemberben, 21-én feljött hozzám Pödör, vasárnap volt és hivott sétálni. Jökevény volt és möziba hívott. Nem akartam moziba menni s így csak sétáltunk. Átmentünk Pestre, a Józsefvárosba, ahol egy tokonomat akartam megköszönni. Onnan hazakísért. December 22-én nem láttam. De az azt követő napon, 23-án feljött, negyedóra körül csak, mert sietett. Azt mondta, sok mindent kellett elintéznie és még dolgai vannak, mert fizetési ügyben Miskolcra akar utazni. Aztán két na-

plg nem mutatkozott. Karácsony második napján újra feljött. Azt mondta, nem tudta elintézni a dolgait Miskolcon és még sok elintéznivalója van. Nagyon furcsán és zavarosan beszélt. Tudtam, hogy ideges, gondoltam, ez az oka. Említette, hogy sok baja volt Miskolcon, mert Masaryk cseh elnök állandóan üldözi. „Meg akarnak mérgezni — mondta — azt akarják, hogy megőrüljek.” Aztán elment. December 28-án átmentem Pestre. A Ferencz József-hidon egészen véletlenül összesetalákoztam vele. Izgatottan hadonászott és állandóan azt hangoztatta: „Lelövöm a vén gazembert.” Akkor már félni kezdtem tőle, mert eszembe jutott, a mit egyszer említett, hogy az apja is örült volt. Egyszer csak válsámi ürüggyel hátraharadt. Hátrapiantottam, de nem láttam sehoh. Ahg pár pillanatra rá lövészeket hallottam fölülről. — akkor már fönn volt a hid vasláncán. Megjöttem és hazafutottam. Másnap olvastam az újságokban, hogy tébolydába vitték. A gazdám érdeklődött és megtudta, hogy az angyalföldi tébolydában van. A mikor meglátogattam, még mindig nagyon össz-vissza beszélt. Bolla is ott volt. Három-négyszer látogattam meg. Bollát mindig ott találtam, állandóan sugdolódtak és észrevettem, hogy Bollával egész csöndesen beszélget. Utó-jára január 19-én láttam. Akkor is az „öreg” emlegette. „Látom a nagy fejét, meg a zöld szemét” — folyton csak ezt hangoztatta. Nem tudtam vele értelmesen beszélni. Azóta nem láttam. Csak akkor hallottam róla, amikor a defektívek jöttek értem — mondja lehajtott fejjel és újra előveszi a sírás.

— Testőrséget kap az Unió elnöke. Washingtonból táviratozzák: A Fehér Ház katonai parancsnoka elhatározta, hogy Frigyes Vilmos német császár mintájára Coolidge elnök számára testőrséget szervez, a melynek tagjai csak olyan katonák lehetnek, akik legalább hat láb magasak.

— Diszidktor lett az osztrák köztársaság elnöke. Bécsből táviratozzák: Dr. Hainisch Mihályt, az osztrák köztársaság elnökét az egyetem diszidktorának választotta meg.

— Budapesti gépgyáros öngyilkossága. Budapestről jelentik: Irigikus körülmények között lett öngyilkos Oeti Béla, a hatalmas budapesti Oeti-féle vasöntő gyár társtulajdonosa. A dús gazdag ember már évek óta súlyos idegbanban szenvedett és nem is vett részt a gyár vezetésében, amelyet bátyja Oeti Aladár igazgatott. Reggel még nyugodtan ment el lakásáról, majd birtelen bement a Lipótkörút 15. számú házába, felment a negyedik emeletre és valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban leugrott az udvarra. Mire az emberek odasiettek, már halott volt. Az elhunytat rokoni kötelekék fűzték Aradhoz is, bátyjának felesége Gutsjahr Réza, Gutsjahr Mihály ismert aradi földbirtokos nőtestvére.

— Leégett egy magyar téglagyár. Sopronból táviratozzák: Csorna határában, a Dunától legnagyobb téglagyára ma kigyulladt és teljesen leégett.

— Bestiális anya. A csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy Radna mellett egy csecsemő holttestet fogtak ki a Marosból. Ügyészi rendelkezésre ma felboncolták a csecsemő-hullát. Megállapították, hogy a gyermek halálát eivérzés okozta és a lelketlen anya a halál bekövetkezése után a Marosba dobta koraszülött gyermekét. A bűnös anya felderítésére megindult a nyomozás.

— Nyugdíjazott jegyzők. Geisz József guttenbruni, Falböck Oéza törökszállkosi jegyzőket, Marésch Jenő megyei iradatisztet és Máté József dijnókot saját kérelmükre április elsejétől nyugdíjazták.

— Husmérgezés helyett tüdőgyulladás. A törvényszéki vizsgálóbíró jelenlétében dr. Bradean Athanasz vármegyei főorvos ma délután boncolta fel Gergely Istvánné holttestét, aki gyanus körülmények között hunyt el. — Az volt a hiedelem, hogy Gergelyné husmérgezés áldozata, a mai boncolás ezzel szemben

megállapította, hogy az asszony hirtelen halálát kétoldali tüdőgyulladás okozta.

— Betörés Aradon. Betörés történt tegnap este nyolc óra táiban a Bucur (Főtűs) ucca sarkán levő házban. Novák fűszerkereskedő lakásában. A kereskedést hét óra táiban zárták be, azonban a tulajdonos néhány ismerősével az üzlet-helyiségben maradt, ahol beszélgettek. A betörés hét és nyolc óra között történt és csodálatosképpen senki sem hallotta, amikor az üzletből csak néhány lépésre levő konyhaijó zárját felfeszítették. A betörő, aki a nyomozó közegek véleménye szerint csak a helyzettel és szokásokkal ismerős egyén lehetett, az ajtó felfeszítése után a konyhába ment ahol a mosásra váró fehérnemű volt. A betörő az egész fehérneműt felnyalabolta és elvitte. A betörést a házmeztérné vette észre, aki meglátta a nyitott ajtót és gyanút fogva figyelemzette erre Nováknét. Ekkor állapították meg, hogy a fehérnemű eltűnt. Jelentést tettek a rendőrségnek, a mely megindította a nyomozást. Az ellopoit fehérneműk értéke meghaladja a tízezer lejt.

— Véres parasztragédia. Komáromból jelentik: Orpola Istvánné neví hadiözvegy viszonyt folytatott Habán István neví 27 éves földmivessel. Orpaláné február hó 28-án este találkára hívta Habánt, amelyen az asszony azt követelte Habántól, hogy születendő gyermeke után fizessen neki tartásdíjat. Habán erről hallani sem akart, mire összevesztek. A férfi az asszonyt pofonvágtta, a földre dobta és csizmájával fején megrugdosta. Ekkor jött ki a házból Orpaláné 60 éves nevelőanyja, aki szintén összeszóalkozott Habánnal, aki az öregasszonyt agyonütötte. Habán a tett elkövetése után elmenekült. Tegnap délben azonban váratlanul visszatért anyjához, akit arra kért, hogy a rendőrségen jelentse az ő megérkezését. A csendőrök a legényt letartóztatták s beküérték Gyulára, ahol beismerete, hogy ő volt a két asszony mérénlyője. Azért jött haragba, mert Orpaláné azt mondta neki, hogy ha nem fizet tartásdíjat, akkor a három év előtt született gyermek anyjának is őt nevezi meg s akkor majd többet fizethet. Az asszonyt megverte és ugyanazt tette az asszony nevelőanyjával, aki a sérülésekbe belehalt, holott nem akarta őt meggyilkolni. A gyilkos leégynt átkisérték a komáromi törvényszék fogházába.

MODELL kabátok, ruhák és készítmények
„ROYAL”
 Arad, Minorita templommal szemben.

— A vasúti panama bűnősei. Az ismeretes arad-temesvári vasúti panama előzetes letartóztatásba helyezett tizennégy vádlottja ellen — mint jelentettük — a vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálati fogságot. — A gyanúsítottak ma megneveztek ügyvédjeiket és a védők által a vizsgálóbíró határozata ellen a törvényszék vádtaácsához felfolyamodást jelentettek be.

Szövegetek legjobban és legolcsóbban BISELE-nél, Arad, Str. Mejanu (Forray u.) 2.

— Áthelyezett katonatisztek. A Monitorul Oficial több timisoarai katonatiszt áthelyezéséről ad hírt. Racovica Mihály alezredest a bucuresti nagyvezérkarhoz helyezték át. Lacatus Mihály őrnagyot, a timisoarai hadosztályparancsnoksághoz, Vasilescu Sándor őrnagyot, az első őrvizió parancsnokát a 38. tüzérezredhez, Anghelescu János századost a vadászokhoz helyezték át. Az áthelyezett tisztek Racovica alezredest kivételével Temesváron maradtak.

— A monacoi trónörökös Magyarországon. Párisból táviratozzák: A monacoi trónörökös és felesége inkognitóban Magyarországra utaztak.

— Eljegyzés. Nedella Kornél a beéli üveggyár főtisztviselője eljegyezte verebélyi Marzó Annát, verebélyi Marzó Iván ny. vasúti főfelügyelő és neje szentannikói és óvári báró Pongrácz Matild leányát.

— Házasság. Weixelbaum János Arad és Kranzi Leopoldina Bees a mai napon házasságot kötöttek. (Mindon hálón értesítés helyett.)

— Előléptetett egy aradi sziguranacsztviselőt. A belügyminiszter ma rendelkezést küldött az aradi állam biztonsági hivatalhoz, amely szerint Mihalescu Sándort az idegeneket ellenőrző ügyosztály főnökét a beszarábiai Orheube sziguranca főnöké nevezte ki.

— Jelentkezési felhívás. Az aradi állambiztonsági hivatal idegeneket ellenőrző ügyosztálya felhívja Oafler Jenőné, született Szihel Ilonát, Freidl Oézát és Ludek Tritovot, hogy 48 órán belül jelentkezzenek a hivatalban.

— Támadnak a Házid kurdok. Konstantinápolyból táviratozzák: A fellázadt kurd törzsek ma újabb nagy támadást intéztek az angol csapatok ellen azzal a céllal, hogy visszafoglalják Kharputot.

— Autókarambol nyolc halottal. Melbourneból táviratozzák: Ma a villamosvasút egyik vonata a város határában összecimközött egy autómobilal, mely pozdorjává tört. Az utasok közül nyolcan meghaltak.

— Leégett egy budapesti gyárna nagykereskedés. Budapestről táviratozzák: Ma nagy tűz pusztított Gábor Andor gyógyáru nagykereskedő korona-uccai pinceraklárában. A tüzoltók két órai megfeszített munkán után eloltották a tüzet.

— Felmentés huszonnégy milliós vámbírság alól. Clujról jelentik: Kereskedelmi és gazdasági körökben már régen tudnak arról, hogy a Medgyesi Zománccodénygyár, ez a nagykoncepcióju erdélyi vállalkozás súlyos konfliktusba keveredett a clujai vámbírsággal. — Nemrégben egy közgazdász lap meg is írta, hogy a gyárat a vámbírság vámcsalás miatt 24 millió lej pénzbírságra ítélté. A gyár a csalást egy követés volta el, hogy a külföldről érkező kész zománc edényeket az elvámlásnál nyersanyagnak deklarálta. Felebbezés folytán az ügy a clujai törvényszék elé került, amely ma foglalkozott vele. A törvényszék több tanú kihallgatása után megsemmisítette a vámbírság ítéletét és elrendelte a befizetést és zárolt árak visszaadását. A vámbírság az ítélet ellen felebbezést jelentett be a bucuresti sommítséghez. Kereskedő körökben az ítélet nagy megőlégedést és megnyugvást keltett.

— Elgázolta a vonat. Halálos szerencsétlenség történt tegnap délután Ujkisoda község vasuti állomásán. Mayer József ujkisodai lakos az állanásán a vasuti vágányokon haladt keresztül, amikor berobogott a temesvári vonat. Mayer későn vette észre a robogó vonatot, amely elgázolta a szerencsétlen embert, aki nyomban meghalt.

— Az Aradi Fáklya új köntösben, gazdagon változtatott tartalommal megjelent. Az új szám a következő, egytől-egyik érdekes cikkeket közli: Az ujpécsi káplán Lune, Megy a Fekete szintársulata. Barics Gyula tragédiája. A csábitó. Konkurensok találkoznak. Follinusné bucsuja a színpadtól. A fül. Népek statisztikája az egyes európai államokban. Mikor Nagy Sándor kritikus volt. Szobaur kalandja. Kávészüzi jelenet.

— Abnormális időjárás Nizzában. Nizzából táviratozzák: Az abnormális időjárás furcsa módon nyilvánult meg ma a francia Riviera örök tavaszáról híres városában, Nizzában. Reggel olyan hőség volt, hogy a terraszokon sem lehetett tartózkodni. Délután pedig hirtelenül fagypontra alá szállott a hőmérséklet és hatalmas jégeső és hóvihár volt.

Könyvtárakat jó árban vesz Kerpel.

— Folyóba zuhan egy vonat. Capetownból táviratozzák: A Natalia-express ma amikor egy megáradt folyó hídján haladt keresztül a híd alatt együtt a folyóba zuhan. A híd a megáradt folyó árja szakította le. A vonat utasai közül számosan meghaltak és megsebesültek.

— Elfogtak Budapesten egy sikkasztó ügynököt. Budapestről táviratozzák: A rendőrség ma bécsi átirat alapján nyomozást indított egy Edelstein Chaim nevű ügynök ellen, aki Zinkhofer Lajos bécsi kereskedőtől 25.000 dollárt sikkasztott. A detektívek a Baross-téren levő József-főherceg szállóban megtalálták az ügynököt, aki a detektívek belépésekor ki akart ugrani az ablakon. — Ebben azonban a detektívek megakadályozták és ekkor előbb 50, később 100 dollárral meg akarta vesztegetni a detektíveket, hogy hagyják futni. Edelesteint letartóztatták és beszállították a rendőrfőkapitányságra.

A Farmodont fogkrém és szájviz a legjobb és legolcsóbb fogápoló szer!

— Shaw nem ír több színdarabot. Londonból jelentik: Arra a kérdésre, vajon hajlandó volna-e egy utazó irodasági szintársulat számára darabot írni, Bernard Shaw a következőképp válaszolt: — Azt hiszem eljött már az ideje, hogy a drámaírást fiatalabb embereknek engedjük át. — Az angol lapok Shawnak ezt a kijelentését mint nagy szenzáció közlik. Azt a következtetést vonják le belőle, hogy Bernard Shaw ez egyszer komolyan veszi, amit mond s le akar mondani a drámaírásról.

KÖZGAZDASÁG

Ötven millióra emelik az Erdélyi Hitelbank alaptőkéjét

A nagymultu aradi pénzintézet ma tartotta 84-ik közgyűlését.

(Saját tudósítónktól.) Az Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság ma délután 5 órakor tartotta ezévi, 84-ik évi rendes közgyűlését. Iltói Adler Andor igazgatósági alelnök elnöklése alatt az intézet részvényeseinek nagy érdeklődése mellett.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és röviden utalt a mai közgyűlés fokozott jelentőségére. Meleg szavakban méltatta azt az eseményt, hogy az intézet fejlődésének ismét egy fontos határkövéhez érkezett, midőn az üzletkeret lényeges bővülése feltétlenül szükségessé teszi az alaptőke nagyobb mérvű felemelését, amelyre vonatkozólag az igazgatóság mai közgyűlés folyamán javaslatot fog tenni. Az elnök ama reményének adott kifejezést, hogy a részvényesek összessége éppen olyan érdeklődéssel és helyesléssel fogadja ezen javaslatot, mint a milyen alapos megfontolással és megnyugvással teszi azt az igazgatóság. Ezek után megállapította, hogy a közgyűlést úgy az alapszabályok rendelkezései szerint, mint a fenálló hatósági rendelkezések követelményeinek megfelelően hívták össze és az határozatképes.

Fejér Gábor vezérigazgató olvasta fel az intézet igazgatóságának és felügyelő-bizottságának a közgyűlés elé terjesztett jelentéseit. A jelen voltak élénk figye-

lemmel kísérték a vezérigazgató előterjesztéseit és azokat egyhangulag elfogadták. Ugyancsak egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy az intézet alaptőkéjét 60.000 darab 500 lej névértékű új részvény kibocsátásával 50 millió leire emeli fel és a tőkefelemelés fogantatásával kapcsolatos intézkedések megtételével az igazgatóságot megbizta. Helyeslő megértéssel fogadta a közgyűlés az igazgatóságnak azon javaslatát is, amely egy tisztviselői segélyalap létesítésére vonatkozott, azt egyhangulag magáévá tette és első javadalmazásként erre a célra 200.000 lejt szavazott meg.

A felügyelő bizottság megbízatása lejárván, a közgyűlés a felügyelő-bizottság tagjait Szabó Zoltán tábornok indítványára egyhangulag megválasztotta Jacques Achenfeld (Bucuresti), Bódi Bódog, Braun Mór, Embey Iván (új) Maresch Gyula és Traian Trimbitioni aradi és Virgil Popovici (timisorai) lakosokat. Az igazgatósági javaslatok elfogadásával a tartalékalapok 7.000.000.— leire, a nyugdíj-alap pedig 1.500.000 leire emelkedtek.

A jelenvolt nagyszámú részvényes közgyűlés bezárása után meleg elismerését fejezte ki Fejér Gábor vezérigazgatónak és az igazgatóság tagjainak a produktív nagyszámú üzleti eredményért.

Zürichben 2.47 $\frac{1}{2}$, Párisban 9.25 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 24.) Francia frank 10.80, svájci frank 40.60, dollár 207.50, dinár 3.30, szokol 6.20, líra 8.60, angol font 1008. **Kifizetések:** Budapesti 340, Bécs 29.75, Prága 6.25, Zürich 40.65, Milánó 8.60, London 1010, Páris 11, Newyork 209.50, Belgrád 3.34.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Március 24.) Amsterdam 206.90, Newyork 518.75, London 2479.50, Páris 27.02.50, Milánó 21.10, Prága 15.40, Budapest 0.0027, Belgrád 8.20, Bucuresti 2.47.50, Varsó 1, Bécs 0.0073.15.

ZÜRICHI TŐZSDÉZÁRÁS. (Március 24.) Amsterdam 206.90, Newyork 518.75, London 2480, Páris 27.15, Milánó 21.10, Prága 15.40, Budapest 0.0072, Belgrád 8.20, Bucuresti 2.47.50, Varsó 1, Bécs 0.0073.15.

BUCURESTI TŐZSDÉZÁRÁS. (Március 24.) **Kifizetések:** Páris 10.92, London 1005, Newyork 209.50, Milánó 8.54, Zürich 40.50, Bécs 0.0029.60, Prága 6.25. **Valuták:** Napoleon 780, aranymárka 48, leva 1.40, török líra 1.04, angol font 990, francia frank 10.90, svájci frank 39.50, líra 8.50, drachma 3.30, dinár 3.28, dollár 207, lengyel marka 0.000039, osztrák korona 0.0028.75, magyar korona 0.0028, szokol 6.10.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDÉZÁRÁS. (Március 24.) Magyar

Hitel 209, Osztrák Hitel 153, Salgó 538, Rima 140, Ganz-Danubius 2.570, Köszén 3.225, Szlavonia 63, Kereskedelmi Bank 1073, Cukor 21.80, Schlick 44, Csáky 7, Ofa 662, Hazai Takarékpénztár 2.605. (A számok ezrekben értendők.)

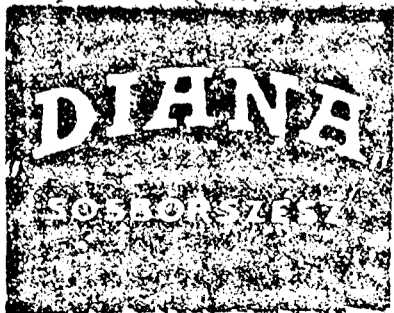
A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Március 24.) Prága 2119—2139, Belgrád 1115—1137, Newyork 71.920—72.550, Páris 3783—3807, Bucuresti 342—344, Milánó 2938—2956, Bécs 101.60—102.20.

— A budapesti árumintavásár. Nemzetközi árumintavásárt rendeznek ebben az évben Budapesten és a kiállítás iránt olyan hatalmas arányú érdeklődés nyilvánul meg, hogy az egész városra kiterjedő, több szörösen megnagyobbított kiállítási területet teljesen lefoglalták a bel- és külföldi kiállítók. Rendkívül érdekessége a vásárnak a külön pavillonban elhelyezett rádiókiállítás. A vásár rendezősege szórakozásokról is gondoskodik, hogy a vásár látogatói számára felejtethetlenné tegye budapesti szórakozásukat. Ünnepi előadásokat fognak tartani az összes állami és magánszínházak, löversenyek, regatta, nemzetközi labdarugó mérkőzések, galamblovó, tennisz, golf és atletikai versenyek lesznek a vásár hetében. Az elszállásolást Budapest-székesfőváros Idegenforgalmi

Hivatala intézi, amelynek a vásárigazolványról lefejtendő szelvény alapján előre is lehet lakásról gondoskodni. Április 17-től pedig az összes pályaudvarokon és hajóállomásokon kirendeltségek fognak működni, amelyekről a látogatók megérkezésükkor kívánságuknak megfelelő lakást kaphatnak. A vásárigazolványok már megérkeztek a kereskedelmi és iparkutatóhoz.

Leleplezett csodagyógyszer.

Londonból jelentik: Az angol fővárosban nagy feltűnést keltett egy csodagyógyszerárúadó részvénytársaság csődje, meg az a nagy botrány, amely ezzel kapcsolatosan történt. Néhány év előtt hangos reklámok kíséretében alakult meg az angol fővárosban egy vállalat, amely a „Yadil” nevű csodagyógyszert terjesztette. A vállalat kétoldalas nagy reklámokat hozott az angol és amerikai napilapokban arról, hogy mennyi betegséget gyógyít meg ez a csodaszert és a részvénytársaságnak nagyszertien is ment. — Nemrégiben azonban a „Daily Mail” ez a komoly és elterjedt angol organum vezetőségben foglalkozott ezzel a csodaszerttel, hírneves angol tudósok véleményét közölte, amely szerint a gyógyszer ártalmatlan anyagokból készül és gyógyhatása a nullával egyenlő. A cikkeknek meg lett a hatásuk. Senkisére kereste már a gyógyszer és a vállalat rágalmaszást perit indított a lap és a tudósok ellen. A vállalat most teljesen csődbe került és mint a részvényesek rezignáltan megállapították, több mint százezer font kellene, hogy ideig-óráig ismét lábra állítsák. Közben a per tárgyalását is megtartották, felmentették a vádlottakat és a költségekben a vállalatot marasztalták el. Az orvosok szaklapok is foglalkoznak ezzel a nem mindennapi botrányval és megállapítják, hogy ez a csodagyógyszer csak a tudatlanság sötéttségét bírta el, amint azonban a tudás fénye rávetődött, azonnal semmivé eszt el. Mint az angol lapok tudni vélik, több fejjelentés történt csalásért a részvénytársaság vezetői ellen, úgy, hogy letartóztatásuk minden percében várható.

S T R A S S E R

COVERCOTOK
BEARBERIK
MAROCÉNEK
GREPPEK
EPONGEK
nagy választékban
DÍCSÓZÁK!

Å bíró könnyezik — a halálraitélt mosolyog...

Szenzációs esküdtszéki tárgyalás Londonban. — Egy ifjú földbirtokos megölte és feldarabolta barátnőjét. — A bíróság elnöke könnyek között hirdette ki a halálos ítéletet, amelyet a fiatal ember mosolyogva fogadott.

(London, március 24.) Nagy érdességű ítéletkihirdetés volt ma Londonban. Az esküdtbírósg öt napon keresztül tárgyalta John Thorne földbirtokos bűmerét, aki a barátnőjét, egy fiatal leányt meggyilkolta és holttestét feldarabolta. A gyilkos földbirtokos mind össze 24 éves és birtokának környékén alig volt nála szebb és elegánsabb fiatalember. Rendkívül vallásos, templombajáró ember volt. Felcsábította Miss Camront és rávette, hogy hetenként többször látogassa meg a lakásán. Amikor azután ránt Miss Cameron szerelmére, meggyilkolta és feldarabolta. A feldarabolt holttestet azután háza udvarán elásta. Amikor a nyomozó hatóságok az eltűnt Miss Camront Thorne-nál is keresték, Thorne állott ott azon a helyen, ahova a feldarabolt testrészeket elföldelte. Mosolygott és vicceket mondott a rendőröknek. A büntény felfedezése után azzal védekezett, hogy Miss Cameron szerelmi bánatában az ő házában felakasztotta magát és amikor látta, hogy a leány meghalt, annyira megijedt, hogy feldarabolta és a holttest részeit elásta. Thorne vallomását a boncolás és az orvosi vizsgálat megcáfolták. Megállapították, hogy fejszével ütötte agyon a gépirókisasszonyt és azután darabolta fel.

A tárgyalás minden napjára valóságos megostromolták a nők a tárgyalási termet. A közönség soraiban ott volt az a nő is, aki miatt Thorne hűtlen lett Miss Camronhoz. Ez a nő azon az éjszakán ott aludt Thorne-nál, amikor a fiatal földbirtokos már meggyilkolta Miss Camront, de még nem ásta el a holttestet. A holttest részei a hálószoba mellett levő szobában egy ruháskosárban voltak ez idő alatt. A tárgyalásokon és különösen az ítéletkihirdetés napján a közönség hangulata erősen a gyilkos és új barátnője ellen fordult. Az esküdtek 27 percig tanácskoztak és amikor ismét megjelentek a tárgyalóteremben, Finlay főbíró valósággal könnyezve emlékedett fel helyéről, hogy az ítéletet kihirdesse:

— Az esküdtek verdiktje alapján, — mondotta a főbíró, — kihirdetem az ítéletet, amelyet a törvény ilyen esetekre előír és ez a kötélt általi halál!

Néhány pillanatnyi csend következett és azután a bíróság káplánja automatikusan fejezte be az ítélet kihirdetését:

— Amen! Amen!

Az ítéletet egy, idős uriaszony

jajveszékelve fogadta, aki felkiáltott többször egymásután:

— *Jaj nekem! Jaj nekem!*

Azután ajultan esett össze. Thorne édesanyja volt. A hallgatótság soraiban levő nők örömmel fogadták a halálos ítéletet:

— Ugy kell a gazembernek! — kiáltották és öklükkel fenyegették Thorne-t. A halálraitélthez két pap és két fogházör sietett, aki az ítéletet mosolyogva fogadta. Miss Caldicott, Thorne utóbbi barátjánője alig tudta elhagyni a tárgyalási termet, mert a nők körülverték és rákiabáltak:

— Püj, aljas, nem szégyenli magát? Még van szeme idejőnni! Ússük agyon.

Az inzultustól csak a közbelépő rendőrök védték meg Thorne barátnőjét.

MOZI

xx „Newyork kedvence”. Baby Peggy-film bemutató ma szerdán az aradi Apollóban. Rendkívül bájos filmjáték kerül ma, szerdán előadásra az aradi Apolló mozgószínházban. A világ legkisebb, de egyben a leghíresebb moziszínésze Baby Peggy játsza a „Newyork kedvence” című hatfelvonásos életkép főszerepét. Az előadások fél 5, fél 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma, szerdán utoljára vetít az aradi Uránia a „Vasidegzetű ember” kalandorfilmét. A legújabb Harry Piel-kalandordrámát, a „Vasidegzetű ember” című slágerfilmét vetíti ma utoljára az aradi Uránia mozgószínház. Eddig soha nem látott új trükkök tarkítják a változatos és állandóan izgalmas eseményeket. Az előadások fél 5, fél 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Cornevillej harangok. Új slágerfilm csütörtöktől az aradi Urániában.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cement zsákokat

35 kg. befogadóképességgel, töltőképességben, Gurahonei cementgyárban átvéve,

megvételekre keresünk

Kornis Zsigmond és Márton,

Arad, Bulv. Regale Ferdinand 4. szám.
Távirati cím: KORNHOLZ ARAD.
Telefon sz. 918. 10208

Manicür Salon Eleonora

Arad, Str. Eminescu 3. szám (Deák Ferenc-u.), más vállalkozás miatt

átadó.

Bővebbet ugyanott 1669

Uzlethelyiség kiadó

1670

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 3. Bővebbet ugyanott.

951

Fiatalabb intelligens leány, ki a magyar vagy német nyelvet bírja és a román valamint francia nyelvet tökéletesen tanítja 19 éves leány mellé vidékre mint

TÁRSALKODÓ

Keresetük. Ajánlatok rövid életrajzzal „Családtag” jelígre Rudolf Mosse hirdetési irodába. Timisoara, I. Merczy 2. kéretnek. 518

Képviselek és ügynökök

kerestetnek minden városban, mezővárosokban és ipari helyiségekben, az egész országban egy új, igen keresett és jövedelmező cikk eladására. Cím: „Intensa” Bucuresti, Calea Grivitei 22.

Magas árban

veszek új és használt zongorákat és pianókat, szőnyeg és régiségeket. — Ajánlásnál kérem a zongora gyártmányát, árát, méretét és szerkezetét megírni

Hívásra személyesen leutazom.

Sternberg I.

műkereskedés és zongora raktár.
Oradea-Mare, Piața Unirii 2.
Telefon 1545. Sirocco No. 175. 5279

Riparia portalist

elsősosztályú oca ötezer drb. gyökere erős vesszejű kerekek megvételre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Riparia” jelígre kérek.

Városházától

pár percnnyire, a legszebb utcában elegáns magánház, átvehető 4 parkettás szoba, elő, fürdő, cselédszobás lakással, verandával, parkirozott udvarral cladó.

Megbízott: 16083
Uranul iroda Arad, főpostával szemben.

Rossz órát REINER JOZSEF műorás javításra. LECHNER, volt Csász. és Kir. udvari órák tanítványa ARADON, a lutheránus templom mellett. 699

Fűszer- és élelmiszerüzlet

teljes berendezéssel, egy szoba, konyha lakással a belvárosban, 16088 50.000 lejért eladó. Megbízott:

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Háztelkek eladók.

Bővebbet: Arad, Calea Ardeului (Erdélyi-ut) 9. szám alatt.

Zsiros bőrök, barkás sima és vikszosbőrök, ocsó talpak és szattyánok TAFROV SEBESTYEN bőrkereskedésében. Villamos állomás mellett Arad, Bul. Reg. Ferdinand 62

Gyermekkosci

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekkosci javítások. 1068

Gyermekkosci üzem

Arad, Str. Simeon Balint 19. (Detsowffy-u.)
Str. Mărăsesti (Kossuth-ucca sarok.)

HIRDETÉSE EREDMÉNYES LESZ,

ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen árajánlatot és díjtalan propagandatervezetet:

LLOYD EXPRESS

hirdetési irodától,
Cluj, Str. Memorandului 24.
Hirdetések, noticek, köslemények a világ bármely lapjában.

Eredeti tarifák szerint.

HIRDETMÉNY.

A chertesi g. kel. egyház gondnoksága a temető területén levő 130 drb. tölgy, 5 drb. cser szálát 1. évi április 4-én déli 12 órakor nyilvános árverésen el fogja adni.

Kikiáltási ár 15.000 Let.

Árverési feltételek alólirott egyház gondnoknál megtekinthetők.

Chertis, 20, Martie 1925.

1676 Hada Nicolae.

Peszach-ünnepi kóser „UHU“-kávé

kapható minden fűszerüzletben KOPL REICH főtisztelendő ur hechserével ellátva

Francia és angol kosztümök, ruhák

és kabátok a legizlésebb kivitelben szolid árban készülnek:

Varga női divat termében, Arad, Strada

Eminescu 14

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre a hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket a u. 5. sz. sz. részünk fel. — Az apróhird. írások előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóból hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket visszavégye, amelyek tartalmánál fogva eredetileg nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatással illetve helyesbítéssel.

Alkalmazás.

IRODAI teendőkhöz jártas perfekt gépíró és jó kézirású férfi vagy nő, ki a román nyelvet tökéletesen bírja, alkalmazást nyer a „Serviciul Anelor din regiunea Arad”-nál (Földmivélségi palota.) 1691

KÖNYV és papírkereskedés szakképzett férfit vagy nőt keres jó fizetéssel. Cím Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 734

VIDÉKRE keresek üzletbe egy kisaszozonyt, ki románul tud. Ugyisint egy mindenes főzõdõt. Jeleutkezni lehet Arad, Str. Tribunal Axente (Damjanich-u.) 8. 1694

DOBOZGYÁRBA munkások kik már dolgoztak felvételeknek. Sárosy, Arad, Str. 29. Decembrie (Haaszinger-u.) 9. 1697

PUSZTARA ajánlkozik perfekt szakácsnõ. Arad, Str. Decembrie (Haaszinger-ucca) 10. 1697

PÉNZTÁRNOKI ALLÁS április 1-ére el foglalkozható. Pályázatok a Murácsszövetkezetbe intézendők, hol is felvilágosítás kapható. Arad, Str. Muresul 4. (Maros-ucca.) 1707

PÉKSEGÉD magas fizetéssel felvétetik. Arad, Str. Ardeleului (Erdélyi-ut) 18. 1710

VARRÓLÁNYOK, elsõrendû munkaerõ magas fizetéssel felvétetik. Deutsch Anna, Arad, Str. Máriaesti (Kossuth-u.) 3. szám. 1711

FŐZNI TUDÓ mindenest keresek. Páhl Egonné, Arad, Str. Ioan Calvin 11. tizoltó laktanya. 1709

MŰSZERÉSZ segédet (nem villanyszerelési munkára) Állandó alkalmazásra keresek. Gáspár, Arad, Str. Horiz 2. 1607

VARRÓLÁNYOKAT műhely, géphimzõnõket otthoni munkára felvesszük. Grãtia fehérnemûgyár, Arad, Str. Moise Nicoara (Petõfi-ucca) 16. 15151

Lakás.

BELVÁROSBAN tródiának alkalmas két szobából álló helyiséget keresek. „Magas házban” jellegre Lõbl hírlapirodába Arad. 1692

BUTOROZOTT szobát keresünk. esetleg teljes ellátással. Címeket „Nõvérek” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatatalába kérünk. 1695

BUTOROZOTT szobát keresek esetleg fürdõszoba használatl. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 1701

A VÁROS központján ház, 5 szobás lakás, parkettás, üggyvédnek, orvosnak kiválóan alkalmas eladó. Kizárólagos megfizetõ: Haasz-irodája. Arad, Strada Románului No. 5. (Zrinyi-u.) 16545

VASUT közelében kétszobás lakás azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 1714

Vétel és eladás.

RIPARIA PORTALIST elsõosztályút cca ötezer drb. gyökeres, erős vesszejt keresek megvételre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatatalába „Riparia” jellegre kérek. 200

NAGYOBB BRILLIÁNS ÉKSZERT venni magánosoktól. Lehet nagyköves buton, gyűrű, vagy nyakék. Alánlat „Brillians” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatatalába küldendõ. 100

HASZNÁLT könyveket elõnyös árban vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

500 MODELES divatlapalbumot 85 leiert küldünk. Sándor hírlapiroda Arad. 7534

FIGYELEM!

Hálószoba és szalon berendezések, 11 szoba bõrgarnitúra, vitrin gobelin kézimunka, fotelok, stola terítõ, korál fûbevalók, gránát karcsatt és gyűrű, antik zsebórák, uzsonna asztalmentiek, nyest boa, kis hermelin férfi felöltõ, nõi kabát, régi vázák, teás szervizek, majolika vázák, vitrin tárgyak, perzsa és szmirna szõnyegek, antik sálak, fekete selyemkendõ, intarziás ágy éljei szekrényel, rezagy, matracok, tükrök, ágyszal- és zongoraterítõk, asztalok, ezüst kanalak stb. Jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) 1 em. jobb. 1000

HENGERCSOMAGOLÓ papir vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedõnél, Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-ucca.) 6561

EBÉDLÕSZÖNYEG, bélyegbéli argamán, keveset használt eladó. Cím Arad, Str. Consistorului 22. 1 em. 1702

GERENDAFÁK, aszokfák, frõgõ, piusdivány, fotel, írástári szekrény, asztalok eladók. Arad, Minorita-palota, ajtó 3. 1698

HALÓSZOBA bükkfából elõnyös árban eladó. Arad, Str. Bucur 15—17. 1. 9. 1706

ELADÓ KÖRFÜRESZ villanymotorral. Arad, Str. Máriaesti 7. (Kossuth-u.) 1715

MINDENMÛ ezüst tárgyakat, szõnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) 1 em. jobb. 1000

Ingyatlan.

ELADÓ HAZ, 7 szoba konyha, szelz, fõvezet veranda, gyümölcsös kert, kettõ szoba elfoglalható. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 1679

3—4 SZOBÁS magánházat keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatatalában. 1001

ELADÓ HAZ Pankotán, Némét-u. 294. sz. Értekezni lehet e hó 20-ig a háztulajdonosnál. 1705

ARAD, Str. Abatorului (Vágóaid-ucca) 50. sz. ház elfoglalható lakással, eladó. 1713

Üzlethelyiségek

ÜZLETHELYISÉGEK a város legirgalmasabb uccájában május 1-re lelépés nélküli kiadók. Bõvebbet Ortutav palota házgondnokánál Arad. 1619

ELADÓ szõdavidzgyár teljes felszereléssel hozzátartozó kracheditõlõvel. Simandán Péter, Macea 11. szám. 1693

Oktatás.

ANGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélõ egyéntõl. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatatalába kérek. 300

Ellátás.

ELSÕRENDÛ polgári koszt kapható olcsó árban. Calca Bihorului (Nagyvárad-ut) 2—4c. első emelet 30. a viadukttal szemben, Schwartz-ház. 201

HELYBELI NAGY iparvállalat keres
mivelbbi belépésre intelligens gyakorlati román—német—magyar önaló levelezõt.
Ajánlatok az eddigi mûködés és fizetési igény megjelölésével „Elsõrangú munkaerõ” jellege alatt Rudolf Mosse Arad, Bal. Reg. karia 10. küldendõk

Fogászat!

Fogházak: (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80—100 lej.
Fehér fogak kautschukra 1521 drb. 40—50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300—350 lej.
PRIDA D'MOUDJALLED.
vizsg. Fogászõ, Arad, B. Reg. Ford. 12. Mészef Fogászõ

Arad közvetlen

közvetlen, fõuton, villamosvasút mentén, NÉGY SZOBÁS szép MANGÁNIAZ 1% holdas szõlõkerttel, pincével, teljes felszereléssel ELADÓ. Cím: GYÖRFFY „MURES”-irodájában, Arad, Str. Unirei. 15151

Üzlethelyiség karcsmával,

berendezéssel, nagy pincével, egy szobás LAKÁSSAL, 650.000 LEIERT ELADÓ. Cím: GYÖRFFY „MURES”-irodájában, Arad, Str. Unirei (Fábák U.) 15151

Zongora hangolást 60 javításokat olcsón eszközöl
MELIS, Arad, Str. N. Poppilna (Kassa-ucca) 2. sz. VESZEK és ELADOK zongorákat

Olcsó ház eladások!

Fõtér közelében 4 lakásos emeletes ház, nagy telekkel és iparvállalatnak alkalmas pincével 750.000 leiert. — 18 lakásos bérház 5 üzlethelyiséggel 1 és fél millió leiert. — Magánház a belvárosban 6 szobás lakással, kerttel 650.000 leiert. — A fõtér közelében emeletes ház 4 modern parkettás, fürdõszobás lakással 1 millió leiert. — Belvárosban 12 lakásos bérház parkettás lakásokkal, központi fûtéssel 850.000 leiert. — Pia tér közelében 5 lakásos bérház elfoglalható lakással 180.000 leiert. — A bel- és külvárosban magán-, kertés- és bérházak 100.000 leitõl 3 millió krakig eladók. — Értekezni HAASZ-irodájában, Arad, Str. Románului No. 5. 16545

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST.

Dunaparton, minden elképzelhetõ kényelemmel. Elsõrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitûnõ konyha. Kávész. Mérsékelt árak.

Az ASTRA-gyár teljesen felszerelt étkezdéje számára kantinost keres,

aki 100—120 személyt ebéddel ellátni képes. Irásbeli ajánlatok az „ASTRA-gyár aradi igazgató-ságának” küldendõk be.

Olesón, óriási nagy választékban legújabb tavaszi, nyári férfi szövetek, covercoak és doublek J. Schutznál, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 23. SZ. 151

Cassa de Pastrare a Judetului, Arad. :: Aradmegyei Takarékpénztár, Arad

Convocare.

D-nii acționari și societății noastre sunt convocați

la LIV-a adunare generală ordinară

pentru ziua de 5 Aprilie 1925. a. o. ora 11^{1/2}, în localul instituției (Arad. B-dul Regina Maria 22-24.)

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă anuală, aprobarea bilanțului pe anul 1924, prezentarea raportului cenzorilor, hotărârea asupra distribuirii beneficiului net, descărcarea de gestiuni.
2. Alegerea a 8 membrii în Consiliul de Administrație și a 5 cenzori pe o perioadă de 3 ani.
3. Alegerea a 13 membrii în Comitet pe o perioadă de 2 ani.
4. Modificarea paragrafului 74. din statute.
5. Imputernicirea consiliului de administrație spre a putea modifica în cercul său de activitate statutele institutului potrivit eventualelor instrucțiuni ale Tribunalului sau altor autorități.
6. Eventuale propuneri de către acționari.

D-nii acționari cari doresc a lua parte la adunare, își vor depune acțiunile contra chitanță la casieria principală a institutului nostru până la 4 Aprilie 1925. ora 12 a. m.

D-nii acționari pot lua oricând act de propunerea Consiliului de Administrație cu privire la bilanțul și distribuirea beneficiului, actele stându-i la dispoziție cu 8 zile înaintea adunării.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.
al Casei de Pastrare a Judetului Arad.

Arad, la 21. Martie 1925.

Meghivó.

Az Aradmegyei Takarékpénztár t. részvényeseit a folyó évi április hó 5-én délelőtt 12 órakor az intézet helyiségeiben (Arad, B-dul Regina Maria 22-24) megtartandó

LIV. évi rendes közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1924. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése, a mérleg megállapítása, határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
2. Az igazgatóság 8 tagjának és a felügyelő-bizottság 5 tagjának megválasztása 3 évre.
3. A választmány 13 tagjának megválasztása 2 évre.
4. Az alapszabályok 74. §-ának módosítása.
5. Az igazgatóság felhatalmazása, hogy a cégbíróság, vagy más hatóság által netán kívánt alapszabálymódosításokat, vagy pótlásokat saját hatáskörében intézhessenek.
6. A részvényesek netáni indítványai.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket folyó évi április hó 4-én déli 12 óráig az intézet főpénztáránál nyugta ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

A mérleg, valamint a nyereség-felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat a t. részvényesek által a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében betekinthetők.

Arad, 1925. március 21-én. AZ ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR IGAZGATÓSÁGA.

Activ-Vagyon.

Bilanț la 31. Decembrie 1924. — Mérleg-számla 1924. december 31-én.

Passiv-Teher.

Cassa în numerar și valute străine — Pénz-készlet és idegen pénznemek	12,482.757,30	Capital social — Részvénytőke	6,750.000
Creanțe la bănci — Követelések pénzügyintézetknél	10,903.915,62	Fond de rezervă — Rendes tartalékalap	4,901.377,97
Cambii — Váltók	24,862.371,02	Fond de rezervă pentru diferențe de cursuri — Árfolyamkülönbözeti tartalékalap	791.897,29
Imprumuturi pe imobile — Ingatlankölcsönök	35.670	Fond de rezervă pentru scăderea valorii imobilelor — Ingatlanértécsökkenési tartalékalap	500.000
Imprumuturi ipotecare — Záloglevélkölcsönök	854.329,07	Fond de pensii al funcționarilor băncii — Tisztviselői nyugdíjalap	726.319
Debitori în cont curent — Adósok folyószámlában	27,683.370,33	Depuneri spre fructificare în livrete conturi curente și cekuri — Betétek betéti könyvecskékre folyó és csekkszámán	57,681.499,95
Debitori în valori străine — Adósok külföldi értékekben	8,964.044	Creditori — Hitelezők	8,994.069,92
Fond de garanție pentru scrisuri funciare — Zaloglevélbiztosítéki alap	204.885	Creditori în valori străine — Hitelezők külföldi értékekben	7,338.819
Efecte de valori — Értékpapirkészlet	5,202.067	Scrisuri funciare în circulație de 4 1/2 % — Forgalomban levő 4 1/2 %-os záloglevelek	1,152.400
Hărțile de valoare ale fondului de pensii al funcționarilor — Tisztviselői nyugdíjalap értékpapirjai	83.001	Scrisuri funciare de 4 1/2 % esite la sorti — Forgalomban levő kisorsolt 4 1/2 %-os záloglevelek	895.050
Scrisuri funciare — Zaloglevélkészlet	27.384,50	Dividende și cupoane funciare rămase neplătite — Fel nem vett osztalék és záloglevél-szelvények	1,967.450
Imobile în Arad, Battonya și Elek — Ingatlanok Aradon, Battonyán és Eleken	3,000.000	Posturi transitorii dobânzi, comisioane și chirii — Átmeneti tételek, kamatok, jutalékok és házbérek	848.559,37
		Beneficiu: — Nyereség:	
		Reportat din anul trecut — Áthozat múlt évről	120.000
		Beneficiul net pe anul 1924. — 1924. évi tiszta nyereség	1,840.952,30
	94,253.284,84		94,253.284,84

Arad, la 31. Decembrie 1924. — Arad, 1924. december 31.

ISSEKUTZ GÉZA m. p.
director — igazgató.

Pentru contabilitate: — A könyvelésért:
DOMONKOS m. p. GRAUSZ m. p.

Consiliul de administratie: — Az igazgatóság:

BÁRÓ NEUMAN ADOLF m. p.
președintele — elnök.
LEOPOLD ZSIGMOND m. p.

FODOR GYULA m. p.
dir. gen. — vezérigazgató.
MAIROVITZ MÁRTON m. p.

Dr. EUGEN BELES m. p.
TAKÁCSY MIKLÓS m. p.

JELLINEK JÓZSEF m. p.
WADOWSKY GUSZTÁV m. p.

Am verificat prezentul „Bilanț” și l-am găsit în concordanță cu registrele principale și auxiliare. Jelen „Mérleg”-számlát a fő és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk s helyesnek és rendben lévőnek találtuk.

Comitetul cenzorilor: — A felügyelő-bizottság:

FUCHS IGNÁC m. p.
președinte — elnök.

Dr. ȘTEFAN ANGHEL m. p.
Dr. BOGDÁNFY BÉLA m. p.

DEUTSCH ANDOR m. p.
TENNER JÓZSEF m. p.

RAPORTUL COMITETULUI DE SUPRAVEGHIERE AL CASEI DE PĂSTRARE A JUDEȚULUI ARAD CĂTRE ADUNAREA GENERALĂ A LIV-a.

ONORATĂ ADUNARE GENERALĂ!

Avem onoarea a vă raporta, că în sensul statulelor institutului nostru precum și conform dispozițiilor cuprinse în legea comercială am procedat și în anul de gestiune 1924. expirat, la controlul institutului și am constatat că afacerile băncii au fost executate în ordine exemplară, spre deplina noastră mulțumire. Deasemenea drept rezultatul unei amanunțite examinări vă putem raporta, că contul bilanț pe anul 1924. care ne a fost înaintat de Direcțiunea, arată situația reală a institutului. Iar darea de seamă a Direcțiunii a fost corectă asupra profitului de Lei 1.960.952.30, în care este cuprins și beneficiul reportat din anul 1923.

În urma celor relevate mai sus suntem de acord cu raportul Direcțiunii și propunem acceptarea lui, deasemenea mai propunem și acceptarea propunerii Direcțiunii cu privire la distribuirea profitului realizat.

Încheiând vă rugăm să binevoiți a ne da descărcarea cuvenită, ceea ce propunem să acordăm și Direcțiunii institutului nostru.

Arad, la 16. Martie 1925.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE AL CASEI DE PĂSTRARE A JUDEȚULUI ARAD.
FUCHS IGNÁC
președinte.

Dr. ȘTEFAN ANGHEL
DEUTSCH ANDOR.

Dr. BOGDÁNFY BÉLA.
TENNER JÓZSEF.

AZ ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGÁNAK JELENTÉSE AZ LIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSHEZ.

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

Tisztelettel jelentjük, hogy az Intézet alapszabályok és a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek megfelelően a lefolyt 1924. évben is meggyőződés szerzettünk az Aradmegyei Takarékpénztár ügykezelésében uralkodó példás rendről. Ugyisint beható vizsgálat után jelenthetjük, hogy az igazgatóság által elének terjesztett 1924. évi Mérleg-számla az intézet valóságos vagyoni állapotát tünteti fel, s hogy az 1923. évről áthozott nyereség-elővitellel együtt ki-mutatott Lei 1.960.952.30 tiszta nyereségről helyesen számol be az igazgatóság.

Mindezek alapján hozzájárulunk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóság jelentését, valamint a nyereség felosztása iránti javaslatát.

Végül a magunk részére kérjük és az igazgatóság működésére nézve indítványozzuk, hogy a szokásos felmentvényt megadni méltóztassék.

Arad, 1925. március 16.

AZ ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA:

FUCHS IGNÁC
președinte — elnök.

Dr. ANGHEL ISTVÁN.
DEUTSCH ANDOR.

Dr. BOGDÁNFY BÉLA.
TENNER JÓZSEF.